



รายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วุฒิสภา

พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับ

- เรื่อง พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่างอันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ
- เรื่อง ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศอันเกิดจากการเจรจาระหว่างประเทศในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากรฯ
- เรื่อง มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท

กองกรรมการ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(สำเนา)

ที่ ๑๗๓๖/๑๖๖๖๖

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม ๑๐๓๐๐

๑๖ เมษายน ๒๕๓๗



เรื่อง การพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศอันเกิดจากการเจรจาระหว่างประเทศในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากรฯ และมาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาญัตติเรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วุฒิสภา กระทำกิจการภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอนุมัติให้คณะกรรมการดำเนินกิจการนอกสมัยประชุมได้ (นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติมอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศอันเกิดจากการเจรจาระหว่างประเทศในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากรฯ และมาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

- | | |
|------------------------------|-------------------------------------|
| ๑. นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา | ประธานคณะกรรมการ |
| ๒. นายสถาพร กวิตานนท์ | รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง |
| ๓. นายโชคชัย อักษรนันท์ | รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง |
| ๔. นายพิสิฏฐ ภัคเกษม | เลขานุการคณะกรรมการ |
| ๕. นายเกษม ฌรงค์เดช | ๖. พลอากาศโท เกียรติศักดิ์ เทพกุญชร |
| ๗. นายกรพจน์ อัศวินวิจิตร | ๘. นายจิรายุทธ์ วสุรัตน์ |
| ๙. นายเจริญ สิริวิฒนภักดิ์ | ๑๐. พลเอก ทวีสิทธิ์ สร้างสมวงศ์ |

๑๑. นายวิชชัย ยงกิตติกุล

๑๒. นายพากเพ็ชร วิริยะพันธุ์

๑๓. นายไพโรจน์ ล้าช้า

๑๔. พลอากาศตรี รุ่งสรรค์ ทีชะระ

๑๕. นายวิฑูรย์ ภัทรเลาหะ

๑๖. นายวิษณุ เครื่องงาม

๑๗. พลโท อานุภาพ ทรงสุนทร

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาเรื่องตามญัตติตั้งกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภา
เพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

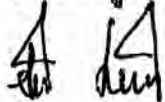
ลงชื่อ

พารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา

(นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

สำเนาถูกต้อง



(นายจिरยศ ศรีวัดชาติ)

หัวหน้าฝ่ายประชุมที่ ๑

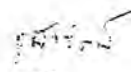
กองกรรมการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

กองกรรมการ

โทร. ๒๕๕๑๕๓๑

โทรสาร ๒๕๕๑๕๓๑

 พิมพ์
ทาน

รายงานของคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง) วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๕ ได้พิจารณาญัตติเรื่อง ขอให้วุฒิสภามอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วุฒิสภา กระทำกิจการภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอนุมัติให้คณะกรรมการดำเนินกิจการนอกสมัยประชุมได้ (นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา เป็นผู้เสนอ) และได้ลงมติมอบหมายให้คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม พิจารณาศึกษา

- พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ โดยจะประสานกับองค์การของรัฐและเอกชนที่ศึกษาเรื่องดังกล่าวอยู่แล้ว เช่น คณะกรรมการพัฒนากฎหมายในสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย เพื่อเสนอแนะต่อรัฐบาลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎข้อบังคับและระเบียบต่าง ๆ ดังกล่าวต่อไป

- ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ อันเกิดจากการเจรจาระหว่างประเทศในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากร การกีดกันทางการค้าและการรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค ในรูปของเขตการค้าเสรีอาเซียนและอื่น ๆ

- มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท

โดยให้พิจารณาศึกษาภายในกำหนดเวลา ๒๗๐ วัน นับแต่วันที่วุฒิสภามอบหมายและอนุมัติให้คณะกรรมการดำเนินกิจการนอกสมัยประชุมได้ ต่อมาคณะกรรมการได้ขอขยายเวลาพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวออกไปอีก ๒๗๐ วัน ซึ่งประธานวุฒิสภาได้กรุณาอนุญาตตามที่คณะกรรมการได้ขอขยายเวลาพิจารณาศึกษาออกไป

บัดนี้ การพิจารณาศึกษาได้เสร็จสิ้นลงแล้ว คณะกรรมการฯ จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาทั้ง ๓ ส่วนดังกล่าวต่อวุฒิสภา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕ มาตรา ๑๕๓ และข้อบังคับการประชุมของวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๘๑ ดังนี้

๑. ในการดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องตามญัตติดังกล่าว คณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการแยกการพิจารณาศึกษา โดยมีประเด็นที่พิจารณาศึกษาเป็น ๓ ส่วน กล่าวคือ

- ส่วนที่ ๑ เรื่อง พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ
- ส่วนที่ ๒ เรื่อง ปัญหาและผลกระทบต่อ เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ อันเกิดจากภาวะเศรษฐกิจระหว่างประเทศใน เรื่อง ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอันตราภาษีศุลกากรฯ
- ส่วนที่ ๓ เรื่อง มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท

๒. ที่ประชุมวุฒิสภา ได้มีมติแต่งตั้งกรรมาธิการในคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมแทนตำแหน่งที่ว่างลง เนื่องจากมีกรรมาธิการขอลาออกจากสมาชิกภาพการเป็นวุฒิสมาชิก จำนวน ๓ คน คือ

๑) นายสมเจตน์ ทิณพงษ์ ขอลาออก เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๕ และแต่งตั้ง นายวิษณุ เครืองาม เป็นกรรมาธิการแทน เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๕

๒) นายสุชวิษ์ รังสิตพล ขอลาออก เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๖ และแต่งตั้ง นายกรพจน์ อิศวีนวิจิตร เป็นกรรมาธิการแทน เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๖

๓. คณะกรรมาธิการได้พิจารณาและมีมติแต่งตั้งบุคคลเป็นเลขานุการประจำ คณะกรรมาธิการตามประกาศวุฒิสภา เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการตั้งที่ปรึกษา ผู้อำนวยการ และเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการสามัญ ประจำวุฒิสภา เพื่อทำงานทางด้านวิชาการ รวบรวมข้อมูล เอกสาร ข้อเท็จจริง พร้อมทั้งการวิเคราะห์วิจัย ซึ่งเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการประกอบด้วย

- | | |
|---------------------------|-------------------------------|
| ๑) นายสำเนา จุลกะรัตน์ | ๗) นายทรงศักดิ์ สายเชื้อ |
| ๒) นายทวี วสุวัต | ๘) นายณัฐพันธ์ กาญจนรินทร์ |
| ๓) นายชนพล ผลพานิชย์ | ๙) นายมนัส วิเศษสิงห์ |
| ๔) นายธรรมบุญ ฤทธิรัตน์ | ๑๐) นายจิตต์ เจียมประภา |
| ๕) นางสาวปิยะดา สุจริตกุล | ๑๑) นางสาวดวงภัสสร พานิชศุภผล |
| ๖) นายธานี บุษยะกนิษฐ | |

๔. หน่วยงานและผู้ทีคณะกรรมาธิการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียด เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ คือ

๔.๑ กระทรวงการคลัง

(๑) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

๑. นายสมชัย ฤชุพันธุ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
๒. นายสรร วิเศษพงษ์ เศรษฐกร ๗

๔.๒ กระทรวงการต่างประเทศ

(๑) สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

๑. นายสาโรจน์ ชวนะวิรัช รองปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
๒. นายประดาป พิบูลสงคราม เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ
๓. นายदनัย ตูละลัมพะ เอกอัครราชทูตไทยประจำประเทศเบลเยียมและประชาคมยุโรป

(๒) กรมเศรษฐกิจ

๑. นางจิตริยา ปิ่นทอง ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
๒. นายสุรไกร เหล็กกล้า เจ้าหน้าที่การทูต ๗

(๓) กรมอาเซียน

๑. นางลักษณาจันทร์ เลาพันธ์ อธิบดีกรมอาเซียน
๒. นายการุณย์ ฤชุอินทร์ ผู้อำนวยการกองพาณิชย์และอุตสาหกรรม

๔.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑) กรมประมง

- นายธีรพันธ์ ภูคาสวรรค์ ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ กรมประมง

(๒) กรมป่าไม้

๑. นายประเสริฐ ศักดิ์วัฒนา รองอธิบดีกรมป่าไม้
๒. นายอินทร์ วัชรวิฑูรย์ ผู้อำนวยการกองอนุญาต

(๓) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๑. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒. นายอำพน กิตติอำพน เศรษฐกร ๗

๔.๔ กระทรวงคมนาคม

(๑) สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม

- | | |
|------------------------|-----------------------------------|
| ๑. นายสมบัติ อุทัยสาंग | รองปลัดกระทรวงคมนาคม |
| ๒. นายสว่าง ศรีนิลทา | รองปลัดกระทรวงคมนาคม |
| ๓. นายสาริน สกฤตณะ | ผู้อำนวยการกองกิจการระหว่างประเทศ |

(๒) กรมไปรษณีย์โทรเลข

- | | |
|-----------------------------|-----------------------------------|
| ๑. นายเศรษฐพร คุณศรีพิทักษ์ | รองอธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข |
| ๒. นางประภาพร หัตถโกศล | หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนการสื่อสาร |

(๓) การสื่อสารแห่งประเทศไทย

- | | |
|------------------------|--------------------------------------|
| นายสมชัย เรียวพานิชกุล | ผู้อำนวยการกองแผนงานและพัฒนาไปรษณีย์ |
|------------------------|--------------------------------------|

๔.๕ กระทรวงพาณิชย์

(๑) สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

- | | |
|--------------------------|--------------------|
| นายพชร อิศรเสนา ณ อยุธยา | ปลัดกระทรวงพาณิชย์ |
|--------------------------|--------------------|

(๒) กรมทะเบียนการค้า

- | | |
|------------------------------|-----------------------------|
| ๑. นายประสิทธิ์ ลิสวัสดิ์ | รองอธิบดีกรมทะเบียนการค้า |
| ๒. นางสาวสุภาภรณ์ ใจอ่อนน้อม | หัวหน้าฝ่ายธุรกิจคนต่างด้าว |

(๓) กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

- | | |
|---------------------------|--------------------------------|
| ๑. นางสาวสุคนธ์ กาญจนาลัย | อธิบดีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ |
| ๒. นายสมจินต์ สันถาวรภัช | รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ |

๓. นางสาวกอบกุล กาญจนาลัย เศรษฐกร ๔

๔. นายสมเกียรติ ตริรัตน์พันธ์ เศรษฐกร ๕

๕. นางวนิดา สักการโกศล เศรษฐกร ๖

๖. นางสาวเพียงทิพย์ อารยลักษณ์ เศรษฐกร ๖

(๔) กรมทรัพย์สินทางปัญญา

- | | |
|-------------------------|--------------------------------|
| ๑. นายชรรยง พวงราช | รองอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา |
| ๒. นายวีรวิทย์ วีรวิทย์ | ผู้อำนวยการกองวิชาการและแผนงาน |

๔.๖ กระทรวงสาธารณสุข

(๑) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

- | | |
|--------------------------------|-----------------------------------|
| ๑. นางฉันทนา วุฒิเทพารัตน์ | รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา |
| ๒. นางสาวยุวดี พัฒนาวงค์ | ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านอาหารและยา |
| ๓. นางสาวปราณี ธนสิทธิ์ | รักษาการแทนผู้อำนวยการกองควบคุมยา |
| ๔. นางสาวสุพิน ลาวัณย์ประเสริฐ | หัวหน้าฝ่ายพัฒนาฯ |

๔.๗ กระทรวงอุตสาหกรรม

(๑) กรมทรัพย์สินทางปัญญา

- | | |
|-----------------------------|----------------------------|
| ๑. นายปรีชา อรรถวิวัฒน์ | อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา |
| ๒. นางสาวสมาลี อิศรานุรักษ์ | นิติกร |

(๒) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

- | | |
|---------------------|--|
| นางอรพินท์ วีระวุฒิ | รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม |
|---------------------|--|

๔.๘ ธนาคารไทยพาณิชย์จำกัด

- | | |
|----------------------------|--|
| ๑. นายฉัตรชัย ลิ้ม | หัวหน้าสายการเงินและเศรษฐกิจทั่วไป |
| ๒. นางสาวสุภาวดี จิรนาวกุล | หัวหน้าสายธุรกิจอุตสาหกรรมพาณิชย์กรรมและบริการ |
| ๓. นางสาวสุมิตรา อ่ำบุญ | หัวหน้าสายธุรกิจเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร |

๔.๙ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จี เอ็ม จำกัด

- | | |
|-----------------------|---------------------|
| นายณรงค์ชัย อัครเสรมี | ประธานกรรมการบริหาร |
|-----------------------|---------------------|

๔.๑๐ สมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทย

๑. นายเชาว์ ทองมา

อุปนายกและรักษาการ

ผู้อำนวยการ

๒. นายเศรษฐพร คุณศรีพิทักษ์

ประธานกรรมการ

ฝ่ายวางแผน

๓. นายพิชัย ว่องศรี

ประธานกรรมการ

ฝ่ายต่างประเทศ

๔. นายพิชัย กิตตินันท์

กรรมการบริหาร

๔.๑๑ สมาคมประกันวินาศภัย

นายหาญ อร่ามวิทย์

ประธานอนุกรรมการ

การส่งเสริมการประกัน

วินาศภัย

๔.๑๒ สมาคมโรงแรมไทย

นายเกษม อังศวานนท์

ผู้อำนวยการสมาคมโรงแรมไทย

๔.๑๓ สภาการเหมืองแร่

นายปัญญา อุดลยพิจิตร

เลขาธิการสภาการเหมืองแร่

๔.๑๔ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

๑. นายมงคล สารานียะธรรม

รองเลขาธิการสภาอุตสาหกรรม

แห่งประเทศไทย

๒. นายไพโรจน์ เกษม่นกิจ

ผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร

๓. นายฉัตรชัย บุญรัตน์

ประธานกลุ่มอุตสาหกรรม

อาหาร

๔. นายโสภณ วิจิตรกร

รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรม

สิ่งทอ

๕. นายแสงชัย เอกพัฒนาพาณิชย์

เลขาธิการกลุ่มอุตสาหกรรม

ไฟฟ้า

๕. ผลการพิจารณา

คณะกรรมการพิจารณาขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับ

- พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ
- ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศอันเกิดจากการเจรจาระหว่างประเทศ ในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากรฯ และ
- มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท โดยลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑

เรื่อง พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรอง และอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรค
ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

นโยบายส่งเสริมการค้าแบบเสรีและความสำเร็จของการเจรจาระหว่างประเทศ
ในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากร ข้อตกลงเกี่ยวกับเขตการค้าเสรี
อาเซีย ตลอดจนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในระดับภูมิภาคในรูปแบบอื่น ๆ
ก่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว ในการนี้ประเทศไทย
จำเป็นต้องพัฒนากฎหมายที่มีอยู่ให้สอดคล้องและรองรับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อเพิ่ม
ขีดความสามารถในการผลิต การให้บริการ และการค้า ตลอดจนขจัดอุปสรรคต่าง ๆ อันจะ
ช่วยให้ผู้ประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมในประเทศไทยมีความพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่การ
แข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับนานาชาติได้

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้ศึกษาพระราชบัญญัติ
กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม
ของประเทศแล้ว เห็นว่ามีจำนวนมาก โดยเฉพาะกฎหมายในลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ
ซึ่งฝ่ายบริหารมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขขึ้นใหม่ในภายหลัง จึงได้เชิญ
ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชนมาให้ความเห็นอย่างกว้างขวาง ซึ่งได้
ข้อสรุปในขั้นต้นว่ามีกฎหมายเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาเป็นการด่วน
และอยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้ในขณะนี้ ดังนี้

๑. กฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคม
๒. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการเหมืองแร่
๓. กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรม
๔. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
๕. กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน
๖. กฎหมายเกี่ยวกับการบัญชี
๗. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน
๘. กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร

๑. กฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสารโทรคมนาคม

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคมได้พัฒนาก้าวหน้าและมีความทันสมัยขึ้นเป็นอันมาก ดังจะเห็นจากการใช้สื่ออย่างเดียวกันสามารถให้บริการได้ทั้งเสียง ภาพ ตัวเลข และตัวหนังสือในเวลาเดียวกัน ประชาชนที่อยู่อาศัยทั่วทุกมุมโลก สามารถรับรู้ข่าวสารข้อมูลได้ในเวลาเดียวกันกับผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์จริง นอกจากนี้การประกอบธุรกิจสามารถทำได้โดยสะดวกไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง กล่าวคือ แม้จะอยู่คนละประเทศก็สามารถจัดการประชุมได้เหมือนกับมีการประชุมอยู่ในห้องเดียวกัน

การสื่อสารโทรคมนาคมเป็นกิจการที่จำเป็นและมีส่วนสำคัญเป็นอันมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ขณะนี้ในหลาย ๆ ประเทศต่างพยายามแข่งขันกันพัฒนาระบบการสื่อสารโทรคมนาคมอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ประเทศสิงคโปร์พยายามที่จะพัฒนาให้ประเทศของตนเป็นศูนย์กลางการสื่อสารโทรคมนาคมในอาเซียน สำหรับประเทศไทยนั้นแม้จะมีความได้เปรียบในด้านภูมิศาสตร์ แต่ความก้าวหน้าในด้านนี้เป็นไปอย่างล่าช้าเนื่องจากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องไม่ทันสมัย ไม่เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาหลายประการ และบางเรื่องก็ยังไม่มีความก้าวหน้าสักเท่าไหร่ เช่น เรื่องอวกาศ เป็นต้น

จากการศึกษาและเชิญผู้แทนภาครัฐ ตลอดจนภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคมมาชี้แจงปรากฏว่า ในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารโทรคมนาคมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาระบบโทรคมนาคมของไทยหลายฉบับด้วยกัน คือ

๑. พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
๒. พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
๓. พระราชบัญญัติองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๔๙๗
๔. พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘
๕. พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๙

ปัญหาและอุปสรรค

๑. กฎหมายปัจจุบันให้อำนาจรัฐผูกขาดการค้าเนื่งกิจการโทรเลขและโทรศัพท์ทำให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ เช่น บริการไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนคุณภาพของบริการไม่เป็นที่น่าพอใจ อัตราค่าบริการสูงเกินไป ปัจจุบันแม้จะมีเอกชนเข้าร่วมงานก็เป็นไปในลักษณะ Build Transfer Operate ยังไม่สามารถได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการโดยอิสระได้

๒. การให้บริการการสื่อสารโทรคมนาคมต้องใช้เงินลงทุนเป็นจำนวนมาก เนื่องจากจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูงและทันสมัย แต่รัฐมีเงินงบประมาณจำกัดไม่เพียงพอที่จะให้การสนับสนุนได้ จึงทำให้ไม่สามารถลงทุนพัฒนาระบบการสื่อสารโทรคมนาคมได้เท่าที่ควรจะเป็น

๓. มีหน่วยงานหลายหน่วยงานทำหน้าที่รับผิดชอบงานการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งในระดับนโยบายและทางด้านปฏิบัติ ทำให้การให้บริการไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ขาดเอกภาพและการทำงานไม่ประสานสอดคล้องกัน

๔. ไม่มีคณะกรรมการกลางทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคมที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐและภาคเอกชนรวมกัน เพื่อร่วมเสนอแนวความคิดได้หลากหลาย และกำหนดนโยบายได้ตรงกับความต้องการเป็นส่วนรวม

๕. มีการละเมิดสิทธิด้านข้อมูลข่าวสาร ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงทรัพย์สินและธุรกิจของบุคคลอื่นเป็นอันมาก

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเรื่องสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. กำหนดให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาประกอบกิจการให้บริการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมได้และควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการผูกขาดโดยภาคเอกชน

๒. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารโทรคมนาคมสามารถลงทุนหรือเข้าร่วมลงทุนกับภาคเอกชนโดยตั้งเป็นบริษัทหรือบริษัทมหาชนหรือนิติบุคคลใด ๆ เพื่อประกอบธุรกิจด้านการสื่อสารโทรคมนาคมได้และควรสนับสนุนให้บริษัทหรือนิติบุคคลดังกล่าวเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ด้วย

๓. ควรตั้งคณะกรรมการกลางเพื่อเสนอแนะนโยบายทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคมและคณะกรรมการชุดนี้ควรประกอบด้วยผู้แทนจากภาครัฐและภาคเอกชนในจำนวนที่ใกล้เคียงกันตามความเหมาะสม

๔. ควรมีบทลงโทษและกำหนดอัตราโทษที่ชัดเจนและเหมาะสมแก่ผู้กระทำละเมิด ลักลอบ ล้วงรู้ ข้อมูลจากการสื่อสารโทรคมนาคม โดยไม่มีสิทธิจะทำได้ ให้สอดคล้องกับหลักสากลที่ประเทศเจริญแล้วได้กำหนดไว้

๕. ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานในระดับกระทรวงเพื่อรับผิดชอบด้านนโยบาย และทำหน้าที่ในการส่งเสริมและกำกับดูแลกิจการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อให้กิจการด้านการสื่อสารโทรคมนาคมมีการพัฒนาและเป็นระบบอย่างสมบูรณ์

๖. เนื่องจากการปรับปรุงหน่วยงานที่รับผิดชอบให้เป็นระดับกระทรวงอาจจะล่าช้า ไม่ทันต่อการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว ดังนั้นในการปรับปรุง กฎหมายเกี่ยวกับกิจการด้านการสื่อสารโทรคมนาคม จึงควรแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะสั้น ระหว่างปี ๒๕๓๗-๒๕๓๘ ควรรีบแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในกฎหมายแต่ละฉบับเป็นการเฉพาะหน้า ไปก่อน และในระยะยาวอาจจะเป็นใน ๕ ปีถัดไปควรมีการแก้ไขระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ของประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันสมัยสมบูรณ์แบบทั้งระบบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงคมนาคม

- กรมไปรษณีย์โทรเลข
- การสื่อสารแห่งประเทศไทย
- องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

๒. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบกิจการเหมืองแร่

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

อุตสาหกรรมด้านเหมืองแร่มีผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอื่นอีกหลายประเภท ที่ต้องใช้แร่เป็นวัตถุดิบหรือเป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้า ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่จะส่งผลให้มีการพัฒนาในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันตามไปด้วย แต่เนื่องจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการลงทุน ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัดและสอดคล้องกัน ขาดความโปร่งใส เป็นต้นเหตุให้มีการใช้ทรัพยากรที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่มี ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐
๒. ประมวลกฎหมายที่ดิน
๓. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘
๔. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗
๕. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ไม่มีบทบัญญัติที่เป็นหลักประกันคุ้มครองสิทธิให้ผู้ถืออาชญาบัตร เป็นผู้มีสิทธิขอประทานบัตรในพื้นที่ที่ตนสำรวจได้ก่อนผู้อื่น ดังนั้นผู้ประกอบการที่ได้รับอาชญาบัตรและได้เข้าลงทุนสำรวจแร่จนพบแหล่งแร่แล้วยังไม่มีความแน่นอนว่าจะได้รับประทานบัตร
๒. อาชญาบัตรเป็นเรื่องเฉพาะตัวไม่สามารถโอนหรือเป็นมรดกตกทอดไปยังทายาทได้ทำให้การสำรวจแร่ซึ่งบางกรณีต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก หากผู้ได้รับอาชญาบัตรได้ทำการสำรวจแร่จนกระทั่งหมดเงินลงทุน แม้จะพิจารณาเห็นว่าบุคคลอื่นที่มีความรู้ความสามารถ และมีเงินลงทุนเพียงพอที่จะทำการสำรวจแร่ต่อไปได้ก็ไม่สามารถโอนอาชญาบัตรได้ หรือในกรณีผู้ได้รับอาชญาบัตรเป็นบุคคลธรรมดา ได้ถึงแก่กรรมระหว่างทำการสำรวจแร่ การลงทุนสำรวจแร่ที่ได้กระทำไปแล้วจะสูญเปล่าทันที เพราะสิทธิตามอาชญาบัตรไม่สามารถตกทอดไปยังทายาทได้
๓. ใบอนุญาตแต่งแร่และใบอนุญาตประกอบโลหกรรม ไม่มีบทบัญญัติให้ขยายเขตแต่งแร่ และเขตประกอบโลหกรรมได้ และผู้รับใบอนุญาตไม่สามารถแจ้งเลิกกิจการก่อนใบอนุญาตหมดอายุได้ นอกจากนั้นผู้รับใบอนุญาตก็ไม่สามารถโอนใบอนุญาตให้กับบุคคลอื่นได้

๘. อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่ยังไม่ครบกำหนดอายุ ผู้ประกอบการไม่สามารถขอเวนคืนได้ทำให้ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความสนใจและมีเงินลงทุนสามารถขอเข้าสำรวจแร่ในเขตอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่นั้นได้

๙. ผู้ได้รับประทานบัตรไม่สามารถเวนคืนพื้นที่บางส่วนของพื้นที่ไม่มีแร่หรือมีแต่ไม่เพียงพอที่จะทำเหมืองได้เพราะกฎหมายไม่เปิดช่องให้ทำได้ คงมีแต่บทบัญญัติที่กำหนดให้เวนคืนประทานบัตรทั้งหมดได้เท่านั้น

๑๐. หลักเกณฑ์การอนุญาตขาดความโปร่งใสเพราะกำหนดให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจในการใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวาง นอกจากนั้นขั้นตอนในการขอรับอาชญาบัตรและประทานบัตรมีหลายขั้นตอนด้วยกัน ทำให้ผู้ประกอบการต้องเสียเวลารอคอย ขาดความสะดวกรวดเร็วในการลงทุนประกอบกิจการ

๑๑. การทำเหมืองหินในปัจจุบันต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ๒ ฉบับ กล่าวคือ ถ้านำหินมาใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแร่ฯ อยู่ภายใต้ความดูแลของกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม แต่ถ้านำหินมาใช้เป็นหินก่อสร้าง ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายที่ดิน อยู่ภายใต้ความดูแลของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ทำให้การใช้ประโยชน์จากแหล่งหินเป็นไปอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการควบคุมดูแลอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ

๑๒. บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมนที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ยากเพราะต้องผ่านการพิจารณาของรัฐสภาและจะทำให้ล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

๑๓. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมไม่มีการพิจารณาแบ่งพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ออกจากเขตปฏิรูปที่ดิน จึงไม่สามารถนำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์เสียก่อนแล้วจึงทำการปฏิรูปที่ดิน ทำให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๔. ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายป่าไม้ ผู้ประกอบกิจการเหมืองแร่มีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ กล่าวคือ อายุใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ของกรมป่าไม้มีอายุเพียง ๑๐ ปี ซึ่งต่างกับอายุประทานบัตรมีอายุถึง ๒๕ ปี ทำให้ต้องขอต่ออายุใบอนุญาตหลายครั้ง ถ้ากรมป่าไม้ไม่อนุญาตผู้ประกอบการก็ไม่สามารถทำเหมืองต่อไปได้ แม้จะอยู่ในอายุของประทานบัตรก็ตาม อีกประการหนึ่งประทานบัตรสามารถโอนกันได้ตามพระราชบัญญัติแร่ฯ แต่ใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ของกรมป่าไม้ไม่สามารถโอนกันได้เพราะตามกฎหมายป่าไม้ถือเป็นเรื่องเฉพาะตัวผู้รับโอนประทานบัตรต้องยื่นขอต่อกรมป่าไม้ให้ออกใบอนุญาตให้ใหม่ไม่สามารถนำใบอนุญาตฉบับเดิมมาโอนให้แก่กันได้ นอกจากนั้นการขอต่ออายุใบอนุญาตตามกฎหมายป่าไม้ไม่ได้กำหนดว่า

ต้องยื่นคำขอเมื่อใด เจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตภายในกำหนดเวลาเท่าใด และถ้าเจ้าหน้าที่ใช้เวลาพิจารณาเกินเลยไปจากเวลาตามใบอนุญาตฉบับเดิม ผู้ประกอบการจะสามารถทำเหมืองแร่ต่อไปได้หรือไม่ก็ไม่มีกฎหมายกำหนดไว้ให้ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการต้องเสี่ยงต่อความผิดพลาด

นอกจากที่กล่าวข้างต้นแล้วยังมีเรื่องเกี่ยวกับใบคู่มือคนงานตามพระราชบัญญัติป่าไม้ ไม่มีความจำเป็นจะต้องบังคับให้ผู้ประกอบการต้องขอใบคู่มือคนงาน และในปัจจุบันเก็บค่าธรรมเนียมเพียงฉบับละ ๑ บาท จำนวนคนงานมักจะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ต้องจัดทำใบคู่มือคนงานบ่อยครั้ง เจ้าหน้าที่ทางราชการเองมักไม่จัดทำให้เนื่องจากมีข้อความที่ต้องเขียนลงไปมากและค่าธรรมเนียมก็ถูก แต่ถ้าผู้ประกอบการมีใบอนุญาตคู่มือคนงานไม่ครบก็จะมี ความผิดตามกฎหมายได้

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเรื่องสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

(๑) ควรกำหนดให้ผู้สำรวจพบแหล่งแร่ตามอาชีพบัตรของตนมีสิทธิขอ ประทานบัตรได้ก่อนบุคคลอื่น และให้ผู้ถืออาชีพบัตรสามารถโอนสิทธิให้บุคคลอื่นและให้ตกทอด ไปยังทายาทได้

(๒) ควรกำหนดให้ใบอนุญาตแต่งแร่และใบอนุญาตประกอบโลหกรรมสามารถขอ ให้มีการขยายเขตแต่งแร่และเขตประกอบโลหกรรมได้ กำหนดให้แจ้งเลิกกิจการก่อนใบอนุญาต หมดอายุได้ และยอมให้มีการโอนใบอนุญาตกันได้

(๓) ควรกำหนดให้มีการเวนคืนอาชีพบัตรผูกขาดสำรวจแร่ได้ก่อนจะหมดอายุ และกำหนดให้เวนคืนที่ตามประทานบัตรบางส่วนได้

(๔) ควรกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขการอนุญาตให้ชัดเจนโดยให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจให้น้อยที่สุด และควรลดขั้นตอนการออกใบอนุญาตให้น้อยลง เช่น การออกอาชีพบัตร ก็ให้ระดับอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายเป็นผู้อนุญาต และการออกประทานบัตรการต่ออายุหรือ การโอนประทานบัตรก็ให้ระดับปลัดกระทรวงหรือผู้ที่ปลัดกระทรวงมอบหมายเป็นผู้อนุญาตก็เป็น การเพียงพอ

(๕) การทำเหมืองหินไม่ว่าจะเป็นหินอุตสาหกรรมหรือหินก่อสร้างควรพิจารณา แก้กกฎหมายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแร่ฯ แต่เพียงฉบับเดียวไม่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย ที่ดินอีก

(๖) บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมและค่าภาคหลวงควรกำหนดไว้ในกฎกระทรวง

๒. ประมวลกฎหมายที่ดิน

(๑) ควรพิจารณายกเลิกเกี่ยวกับการขออนุญาตระเบิดย่อยหิน การทำเหมืองหินทั้งหมด โดยให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติแร่ฯ แต่เพียงฉบับเดียว

๓. พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘

(๑) ควรกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีหรือผู้แทนเป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกำหนดให้ทรัพยากรธรณีจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดด้วย

๔. พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

(๑) ควรกำหนดให้ใบอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอายุเท่าอายุของประธานบัตร

(๒) ควรกำหนดให้ใบอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติสามารถโอนกันได้เช่นเดียวกับการโอนประธานบัตร

(๓) ควรกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำขอและการพิจารณาคำขอต่ออายุใบอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และกำหนดให้ผู้ประกอบการสามารถประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าเจ้าหน้าที่จะพิจารณาคำขอต่อใบอนุญาตแล้วเสร็จ ทั้งนี้แม้จะเกินกำหนดอายุใบอนุญาตฉบับเดิมแล้วก็ตาม

๕. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๐๘

(๑) ควรกำหนดให้ยกเลิกใบอนุญาตคู่มือคนงานหรือกำหนดมาตรการจูงใจให้มีการทำให้อุกต้องครบถ้วน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- | | |
|-----------------------|---|
| กระทรวงอุตสาหกรรม | - กรมทรัพยากรธรณี |
| กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | - กรมป่าไม้ |
| | - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม |
| กระทรวงมหาดไทย | - กรมที่ดิน |

๓. กฎหมายเกี่ยวกับโรงแรม

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ธุรกิจโรงแรมมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมในปัจจุบันต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติโรงแรมฯ ซึ่งใช้บังคับมานานถึง ๕๘ ปี มีหลายประเด็นที่ล้ำสมัย ธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นธุรกิจบริการทำรายได้เป็นอันดับ ๑ ของประเทศ สมควรที่ภาครัฐจะมีนโยบายและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมี ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๔๗๘
๒. พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒

ปัญหาและอุปสรรค

กฎหมายว่าด้วยโรงแรมในปัจจุบันใช้บังคับมาเกือบ ๖๐ ปีแล้ว และเริ่มใช้ตั้งแต่ในสมัยที่กิจการโรงแรมยังไม่เป็นที่นิยมและยังไม่พัฒนา แต่ในปัจจุบันกิจการโรงแรมได้พัฒนาไปเป็นอันมากจนมีโรงแรมหลายแห่งที่มีชื่อเสียงทำรายได้ให้กับประเทศอย่างมาก และสร้างชื่อเสียงของประเทศไปทั่วโลก แต่ละแห่งลงทุนนับพันล้านบาท จึงสมควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวใหม่ทั้งฉบับให้ทันสมัย โดยคำนึงถึงสาระดังต่อไปนี้

๑. ถ้อยคำที่ใช้ในกฎหมายไม่ทันสมัย ไม่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน เช่นคำว่า "เจ้าสำนัก" ในความหมายตามที่กฎหมายกำหนดน่าจะหมายถึง "ผู้จัดการโรงแรม" เป็นต้น
๒. ผู้ประกอบธุรกิจอื่นนอกจากธุรกิจโรงแรมที่ประสงค์จะสร้างสถานที่พักผ่อนชั่วคราว เพื่อเป็นสวัสดิการแก่พนักงานลูกจ้าง โดยเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในอัตราต่ำ ก็ต้องขออนุญาตและอยู่ภายใต้การควบคุมตาม พระราชบัญญัติโรงแรมฯ เป็นการเพิ่มภาระให้แก่ผู้ประกอบการ
๓. ปัจจุบันโลกเจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก การทำธุรกิจโรงแรมได้นำระบบบันทึกข้อมูลผู้เข้าพักอาศัยด้วยคอมพิวเตอร์ แต่กฎหมายได้กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องคัดรายชื่อผู้เข้าพักอาศัยอีกครั้งหนึ่งแล้วจัดส่งให้นายทะเบียน เป็นการไม่สะดวกและล้ำสมัยเป็นอย่างยิ่ง
๔. การต่ออายุใบอนุญาตต้องให้ผู้ประกอบการไปประทับลายมือที่พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกปี แม้จะเป็นบุคคลคนเดียวก็มักทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนรัฐมองผู้ประกอบการเป็นผู้กระทำผิด

๕. ในปัจจุบันนี้ธุรกิจโรงแรมได้มีวิวัฒนาการเพิ่มขึ้น และมีประเภทของการให้บริการที่พิถีพิถันเพิ่มขึ้นอีกมากมาย เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะเศรษฐกิจและภาวะการแข่งขันในแง่ของการตลาด จึงทำให้ธุรกิจบริการขายที่พักอาศัยเกิดขึ้นอีกหลายประเภท เช่น หอพัก อาคารชุด เกสต์เฮาส์ เบดแอนด์เบรคฟาสต์ หรือมอร์เตอร์ฮอนน์ เป็นต้น จึงเห็นสมควรจะมีการแก้ไขพระราชบัญญัติโรงแรมฯ เพื่อให้สอดคล้องกับธุรกิจใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและในอนาคต

๖. ขั้นตอนในการขออนุญาตเพื่อเปิดดำเนินการโรงแรมและทำธุรกิจเกี่ยวเนื่อง เช่น การจำหน่ายอาหาร การเปิดสถานบริการ สถานออกกำลังกาย มีหลายขั้นตอนทำให้ไม่สะดวกแก่ผู้ประสงค์จะลงทุนประกอบธุรกิจในด้านนี้

๗. การประกอบกิจการโรงแรมมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การปล่อยน้ำทิ้ง การปล่อยควันไปในอากาศ เป็นต้น

ในส่วนของธุรกิจการท่องเที่ยวในปัจจุบันนี้ยังไม่มีตัวแทนจากภาคเอกชนในคณะกรรมการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงทำให้มีการวางแผนงานและการใช้เงินงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับโรงแรมและการท่องเที่ยว นอกจากจะพิจารณาในด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมแล้ว ยังควรพิจารณาถึงผลกระทบต่อ สตรี เด็ก และเยาวชน รวมทั้งวัฒนธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยด้วย ซึ่งกฎหมายที่สมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติโรงแรม พุทธศักราช ๒๕๓๘

(๑) แก้ไขถ้อยคำในกฎหมายควรใช้ถ้อยคำที่ทันสมัย เป็นที่นิยมและเหมาะสมกับสภาพธุรกิจในปัจจุบัน

(๒) แก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมแก่กาลสมัย ขอมรับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ จัดทำรายชื่อผู้พักอาศัยแทนการตัดด้วยลายมือ และควรยกเลิกการควบคุมผู้ประกอบการเสมือนเป็นผู้กระทำผิด

(๓) กำหนดมาตรการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับบริการที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้

(๔) ลดขั้นตอนการขออนุญาตให้สั้นลงโดยให้มีหน่วยงานเดียว เป็นผู้รับผิดชอบ

(๕) กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบกิจการต้องอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามมาตรฐานที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมกำหนด

๒. พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒

ควรกำหนดให้มีผู้แทนจากภาคเอกชนที่ประกอบอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเข้าร่วมเป็นกรรมการได้ในจำนวนเท่ากับผู้แทนจากภาครัฐบาล และกำหนดให้มีฝ่ายที่เป็นกลาง คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเท่ากับจำนวนที่กำหนดไว้ในปัจจุบัน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักนายกรัฐมนตรี

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

๘. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ในปัจจุบันกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจประเภทต่าง ๆ ของคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทย คือ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งมีสาระสำคัญว่า คนต่างด้าวที่เข้ามาในราชอาณาจักรจะประกอบธุรกิจบางประเภทตามบัญชีที่กำหนดไว้ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว ในราชอาณาจักรไม่ได้ บัญชีที่กำหนดขึ้นได้แก่ บัญชี ก. บัญชี ข. และบัญชี ค. การประกอบธุรกิจตามบัญชี ก. เช่น การประกอบอาชีพทางกฎหมาย สถาปัตยกรรมการก่อสร้างอาคาร และบัญชี ข. เช่น การทำสวน การประมง กิจการห้องเย็น การผลิตเครื่องเขียน การหล่อพระพุทธรูป การผลิตไม้ขีดไฟ คนต่างด้าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีพระราชกฤษฎีกาอนุญาต ส่วนการประกอบธุรกิจตามบัญชี ค. เช่น การทำเหมือง การค้าสินค้าส่งออก การผลิตอาหารสัตว์ คนต่างด้าวจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมทะเบียนการค้า ข้อขัดข้องที่เกิดจากการใช้กฎหมายดังกล่าว มี ๒ ประการ คือ

๑. การมีกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในรูปแบบของประกาศของคณะปฏิวัติไม่สอดคล้องกับบรรยากาศการลงทุน เมื่อคนต่างด้าวที่ประสงค์จะมาลงทุนดำเนินกิจการในประเทศไทย ได้รับคำอธิบายว่าไม่อาจประกอบธุรกิจประเภทนั้น ๆ ได้ เพราะติดขัดที่มี "ประกาศของคณะปฏิวัติ" ห้ามไว้ ย่อมก่อให้เกิดทัศนคติไม่ดี มีความเข็ดขยาด และรำลือต่าง ๆ นานา จึงสมควรปรับปรุงรูปแบบของกฎหมายให้เป็นพระราชบัญญัติตามระบบนิติศาสตร์ที่ยอมรับกันในนานาประเทศ

๒. การระบุธุรกิจรวม ๒๓ ประเภทไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว มีมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นเวลาก่อนหน้าที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศจะรุดหน้าไปมาก และก่อนหน้าที่จะมีการลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทย ที่สำคัญคือเป็นเวลาก่อนหน้าที่ประเทศไทยจะร่วมลงนามในข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากร ตลอดจนการเข้าร่วมกลุ่มทางเศรษฐกิจประเทศต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค ดังนั้นมาถึงบัดนี้จึงควรทบทวนว่าจะสมควรคงธุรกิจประเภทใดไว้ในบัญชีดังกล่าวต่อไปหรือไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สมควรทบทวนบัญชีดังกล่าวว่าควรที่จะเพิ่มหรือตัดทอนธุรกิจประเภทใดหรือควรที่จะโอนประเภทของธุรกิจจากบัญชีใดบัญชีหนึ่งไปสู่บัญชีอื่น เพื่อเพิ่มหรือลดระดับการควบคุมและการอนุญาตหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการค้าเสรีและการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑. ควรปรับปรุงประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๑ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ให้เป็นพระราชบัญญัติโดยเร็ว

๒. ควรปรับปรุงบัญชีท้ายกฎหมาย โดยทบทวนว่าควรกำหนดธุรกิจใดไว้หรือไม่ หรือสมควรเพิ่มหรือยกเลิกธุรกิจประเภทใดโดยคำนึงถึงนโยบายส่งเสริมการค้าเสรี ขีดความสามารถของคนไทย การถ่ายทอดเทคโนโลยี และความตกลงระหว่างประเทศ ทางเศรษฐกิจตามหลักสากล

๓. ควรปรับปรุงนิยามคำว่า "คนต่างด้าว" ให้ชัดเจนและครอบคลุมมากขึ้น เพราะในปัจจุบันมีการหลีกเลี่ยงกฎหมายเป็นอันมาก เช่น นิติบุคคลบางแห่งให้คนต่างด้าวถือหุ้นร้อยละ ๔๙ โดยคนไทยถือหุ้นร้อยละ ๕๑ แต่การบริหารงานทั้งหมดอยู่ในอำนาจของคนต่างด้าว และมีการออกข้อกำหนดให้คนต่างด้าวมีสัดส่วนออกเสียงในฐานะผู้ถือหุ้นเกินกึ่งหนึ่งของการออกเสียงทั้งหมด ซึ่งตามบทนิยามเดิมจะถือว่านิติบุคคลนั้นไม่ใช่คนต่างด้าวทำให้สามารถประกอบธุรกิจทุกประเภทได้

๔. ควรปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ตามกฎหมายดังกล่าวให้มีผู้แทนจากองค์กรธุรกิจภาคเอกชนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เข้าร่วมอยู่ในคณะกรรมการด้วย

๕. ควรปรับปรุงแก้ไขบทกำหนดโทษให้เหมาะสมและทันสมัยขึ้น

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงพาณิชย์ - กรมทะเบียนการค้า

๕. กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน

สภาพปัญหาและอุปสรรค

กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานปัจจุบันมีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมขาดความชัดเจนก่อให้เกิดความขัดแย้งในทางปฏิบัติ มีส่วนสร้างความไม่เข้าใจระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง มีการปฏิบัติที่ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กฎหมายเกี่ยวกับแรงงานที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
ดังนี้

๑. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓
๒. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒

ปัญหาและอุปสรรค

เท่าที่รับฟังปัญหาจากวงการธุรกิจภาคเอกชน เช่น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ปัญหาตามกฎหมายแรงงานที่ควรปรับปรุงแก้ไขในระยะแรกมีดังนี้

๑. ในปัจจุบันกองทุนเงินทดแทนมีเงินสมทบและดอกเบี่ยเหลืออยู่เป็นจำนวนมากเกินความจำเป็น กองทุนเงินทดแทนได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือลูกจ้างที่ประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย หรือถึงแก่ความตายเนื่องจากการทำงาน ในแต่ละปีกองทุนเงินทดแทนจะมีรายได้จากการเรียกเก็บจากนายจ้างมากกว่ารายจ่ายที่ต้องจ่ายทดแทนแก่ลูกจ้างเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเงินกองทุนนี้จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี จนเกินความจำเป็นที่จะเรียกเก็บสมทบจากนายจ้างในอัตราที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอีกต่อไป

๒. ทางราชการถือว่าดอกเบี่ยของเงินกองทุนเงินทดแทนมิใช่เงินของกองทุนเงินทดแทนการจ่ายเงินจากกองทุนทางราชการไม่ยอมนำดอกเบี่ยของเงินกองทุนเงินทดแทนมาใช้จ่าย โดยอ้างว่าเงินทดแทนที่จ่ายให้ลูกจ้างต้องจ่ายจากต้นเงิน คือ เงินสมทบที่นายจ้างส่งเข้ากองทุน ส่วนดอกเบี่ยนั้นมิใช่เงินสมทบจึงมิใช่เงินของกองทุนเงินทดแทน ทำให้ดอกเบี่ยดังกล่าวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งอ้างนี้น่าจะไม่ถูกต้อง

๓. การตั้งสหภาพแรงงานสามารถทำได้โดยง่าย กล่าวคือ ลูกจ้างในสถานประกอบการของเอกชนเพียง ๑๐ คน ก็สามารถเริ่มก่อการจัดตั้งสหภาพแรงงานได้ทั้ง ๆ ที่สหภาพแรงงานนั้นสามารถให้คุณและให้โทษแก่ลูกจ้างเป็นส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมด วัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ให้มีการตั้งสหภาพแรงงานขึ้นก็เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง แต่บทบาทของสหภาพแรงงานในปัจจุบันถูกเบี่ยงเบนไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการเมือง มิได้คำนึงถึงประโยชน์ของลูกจ้างเป็นส่วนรวม นอกจากนั้นกฎหมายยังเปิดโอกาสให้ลูกจ้างซึ่งทำงานในกิจการประเภทเดียวกันแต่มีนายจ้างต่างกันสามารถรวมกันตั้งสหภาพแรงงานได้ ทำให้การยื่นข้อเรียกร้องของสหภาพแรงงานดังกล่าวมีผลกระทบต่อนายจ้างทุกคนในกิจการประเภทนั้นทั้ง ๆ ที่ข้อเรียกร้องดังกล่าวอาจเกี่ยวข้องกับนายจ้างเฉพาะบางคนเท่านั้น

๔. การยื่นข้อเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้างซึ่งมีผลกระทบต่อลูกจ้างส่วนใหญ่สามารถทำได้โดยง่าย กล่าวคือกรณีของสหภาพแรงงานถ้ามีลูกจ้างในสถานประกอบการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ก็สามารถยื่นข้อเรียกร้องได้ หรือกรณีลูกจ้างในสถานประกอบการยื่นเองเมื่อรวมกันได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ ก็สามารถยื่นข้อเรียกร้องได้ ทั้ง ๆ ที่ผลของการยื่นข้อเรียกร้องนั้นจะกระทบต่อลูกจ้างส่วนใหญ่ซึ่งอาจจะไม่รู้เห็นกับการยื่นข้อเรียกร้องนั้น ๆ

๕. บทบาทของกรรมการลูกจ้างไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย กล่าวคือกฎหมายแรงงานสัมพันธ์กำหนดให้มีกรรมการลูกจ้างเพื่อให้เป็นตัวแทนของลูกจ้างในการเข้าหารือกับฝ่ายนายจ้างเพื่อประสานประโยชน์ทั้งสองฝ่าย และร่วมกันพัฒนาสถานประกอบการให้ก้าวหน้า ในทางปฏิบัติกลับตรงกันข้ามคือเป็นการเผชิญหน้าระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ไม่สามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหาในสถานประกอบการด้วยความจริงจัง สร้างปัญหาและก่อให้เกิดความขัดแย้งกันมากยิ่งขึ้น และในกฎหมายเองก็ได้ให้ความคุ้มครองเป็นอย่างดีแก่กรรมการลูกจ้าง กล่าวคือการลงโทษหรือเลิกจ้างกรรมการลูกจ้างต้องได้รับอนุญาตจากศาลแรงงานก่อน ในสภาพปัจจุบันมีข้อขัดข้องในทางปฏิบัติ กล่าวคือ กรณีกรรมการลูกจ้างทำผิดระเบียบวินัยและข้อบังคับไม่ว่าจะเล็กน้อยเพียงใด นายจ้างต้องไปขออนุญาตศาลแรงงานลงโทษกรรมการลูกจ้างเสมอ ทำให้ทั้งนายจ้างและลูกจ้างต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น อีกทั้งเป็นการสร้างความรู้สึกที่ไม่ดีระหว่างนายจ้างกับกรรมการลูกจ้างในปัญหาเพียงเล็กน้อยต้องดำเนินการเป็นเรื่องใหญ่

นอกจากนั้นได้มีการฉวยโอกาสเอาความคุ้มครองที่กฎหมายให้แก่กรรมการลูกจ้างไปใช้กับกรรมการสหภาพแรงงาน โดยแต่งตั้งกรรมการสหภาพแรงงานมาเป็นกรรมการลูกจ้าง ซึ่งเมื่อกรรมการผู้นั้นกระทำการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายนายจ้างจะลงโทษก็ต้องไปขออนุญาตศาลแรงงานก่อนทุกครั้งด้วย

๖. เมื่อมีการเลิกจ้างและลูกจ้างฟ้องคดีถ้าศาลแรงงานพิจารณาเห็นว่า การเลิกจ้างไม่เป็นธรรมต่อลูกจ้างศาลแรงงานมีอำนาจสั่งให้นายจ้างรับลูกจ้างกลับเข้าทำงาน หรือให้นายจ้างต้องจ่ายค่าเสียหายเพิ่มขึ้น นอกเหนือไปจากค่าชดเชยและค่าจ้างที่ต้องจ่าย ตามกฎหมาย

การพิจารณาว่าการเลิกจ้างไม่เป็นธรรมหรือไม่ รวมทั้งการกำหนดค่าเสียหาย เป็นดุลพินิจของศาล ซึ่งถ้าลูกจ้างกระทำผิดระเบียบข้อบังคับและนายจ้างเห็นว่าไม่อาจอยู่ ร่วมกันได้เพราะจะเป็นเสียอย่างกับลูกจ้างอื่น ๆ หากศาลใช้ดุลพินิจว่าเป็นการเลิกจ้าง ไม่เป็นธรรมและสั่งให้นายจ้างรับกลับเข้าทำงานจะมีผลกระทบต่อระบบการบริหารงานบุคคล ของนายจ้าง การปกครองบังคับบัญชาคนหมู่มากจะเสียหายเป็นอย่างมาก ในเรื่องการกำหนด ค่าเสียหายอันเนื่องจากการเลิกจ้างก็เช่นกัน แนวทางการพิจารณาของศาลก็แตกต่างกันไป ในแต่ละคดี จึงสมควรกำหนดนิยามศัพท์และหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลพินิจให้ชัดเจน

ข้อสังเกตุและข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเรื่องสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐๓

(๑) ควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเกี่ยวกับส่วนลดในการส่งเงินเข้ากองทุน เงินทดแทนให้กับนายจ้างที่ตีเพิ่มขึ้น และควรกำหนดวิธีการเกี่ยวกับเพดานขึ้นสูงของกองทุน เงินทดแทนเพื่อให้เพียงพอต่อการบริหารกองทุนและช่วยลดภาระให้แก่ นายจ้าง

(๒) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าดอกเบี่ยของกองทุนเป็นเงินกองทุนเงินทดแทนด้วย และให้นำดอกเบี่ยมาจ่ายเป็นเงินทดแทนให้กับลูกจ้างได้ด้วย

๒. พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ควรพิจารณาปรับปรุงระบบการตั้งสหภาพแรงงาน สหพันธ์แรงงาน สภาองค์การ ลูกจ้าง และคณะกรรมการลูกจ้าง รวมทั้งสมาคมนายจ้าง สหพันธ์นายจ้าง และสภาองค์การ นายจ้าง ตามกฎหมายปัจจุบันทั้งหมด โดยให้กำหนดแนวทางใหม่เพื่อให้ได้องค์กรที่เป็นตัวแทน ของลูกจ้างหรือของนายจ้างที่แท้จริงในกิจการประเภทเดียวกัน

๓. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒

ควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้กำหนดความหมายของคำว่า "เลิกจ้างไม่เป็น ธรรม" และหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเสียหายให้เป็นที่น่าพอใจชัดเจน ทั้งนี้เพราะการประกอบธุรกิจ ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องมีการปรับปรุงธุรกิจอยู่ตลอดเวลา เพื่อ ความอยู่รอดของธุรกิจ ในการนี้อาจถึงขั้นต้องเลิกจ้างลูกจ้าง ในบางกรณีบางช่วงระยะเวลา

อาจต้องเลิกจ้างลูกจ้างเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการกำหนดความหมายของการเลิกจ้าง
ไม่เป็นธรรม และหลักเกณฑ์การจ่ายค่าเสียหายให้ชัดเจน อาจทำให้ธุรกิจมีปัญหาต้องเลิก
กิจการเป็นผลเสียหายต่อเศรษฐกิจของประเทศได้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

๖. กฎหมายเกี่ยวกับการบัญชี

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ปัจจุบันหลักการบัญชีและเทคโนโลยีการจัดทำบัญชีมีความเจริญก้าวหน้าเป็นอันมาก แต่กฎหมายการบัญชีที่ใช้บังคับในปัจจุบัน คือ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๘๕ มีหลายประเด็นที่ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางบัญชี ทำให้ไม่สะดวกแก่ผู้ประกอบการ และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจ

ปัญหาและอุปสรรค

๑. มีความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติตามกฎหมายหลายฉบับ กล่าวคือ ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่ต้องทำบัญชี นอกจากจะต้องทำบัญชีตามกฎหมายฉบับนี้แล้วผู้ประกอบการบางประเภท ยังต้องจัดทำบัญชีตามกฎหมายพิเศษเพื่อให้เป็นตามกฎหมายนั้น ๆ ด้วย

๒. การจัดทำบัญชี กฎหมายไม่ได้กำหนดให้เป็นที่แน่ชัดว่าผู้มีหน้าที่ทำบัญชีต้องทำบัญชีอย่างไร ดังนั้นผู้มีหน้าที่ทำบัญชีจะทำบัญชีของตนแบบใดก็ได้ถือว่ามี การทำบัญชีตามกฎหมาย แล้วทำให้ไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน โดยที่การประกอบธุรกิจมีหลายประเภทด้วยกันจึงควรกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีให้เหมาะสมกับลักษณะและประเภทธุรกิจให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๓. การทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้ประกอบการยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายในปัจจุบัน กล่าวคือ ต้องส่งมอบค่าแปลรหัสที่เป็นภาษาไทยต่อสำนักงานบัญชีกลาง กระทรวงพาณิชย์ทำให้ไม่สะดวกในการประกอบธุรกิจ

๔. กฎหมายปัจจุบันได้กำหนดให้มีการประทับตราบัญชี แต่ไม่มีผู้ประกอบการรายใดปฏิบัติ เพราะเป็นเรื่องล้าสมัยไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการบัญชีและทางธุรกิจ

๕. กำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชี กฎหมายปัจจุบันกำหนดระยะเวลาไว้นานไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี หรือเมื่อได้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีแล้ว สามารถขออนุญาตไม่เก็บรักษาก็ได้ ซึ่งทำให้เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในหลักการที่เป็นปัญหาสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้ประกอบการที่ทำบัญชีรวมทั้งบุคคลและบัญชีกำไรขาดทุนตามกฎหมายพิเศษในเรื่องนั้น ๆ แล้ว ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายการบัญชีฉบับนี้อีก

๒. กำหนดให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีต้องทำบัญชีตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไป

๓. ในการทำบัญชีด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ให้ผู้ประกอบการสามารถทำได้ โดยไม่ต้องส่งมอบค่าแปลรหัสภาษาไทยต่อสำนักงานบัญชีกลาง กระทรวงพาณิชย์

๔. ให้ยกเลิกการประทับตราบัญชี

๕. กำหนดระยะเวลาการเก็บรักษาบัญชีและเอกสารการลงบัญชีไว้เพียง ๕ ปี โดยเมื่อพ้น ๕ ปีแล้วจะทำลายบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีก็ได้ โดยผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแจ้งให้สำนักงานบัญชีกลางทราบ หรือจะกำหนดระยะเวลาไว้เพียง ๓ ปี โดยเมื่อพ้น ๓ ปีแล้ว ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีแจ้งให้สำนักงานบัญชีกลางทราบเพื่อขอเก็บข้อความบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ในไมโครฟิล์มก็ได้

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงพาณิชย์

- กรมทะเบียนการค้า

๗. กฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ที่อยู่อาศัย เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความสำคัญขั้นพื้นฐานต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ความต้องการที่อยู่อาศัยของประชาชนในประเทศไทยมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ธุรกิจการค้าที่ดินและอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอยู่อาศัยขยายตัว ส่งผลให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในส่วนรวมเพิ่มขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม การประกอบธุรกิจการจัดสรรที่ดินและการค้าอสังหาริมทรัพย์ อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายการจัดสรรที่ดินคือประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๕ ซึ่งมีผลบังคับใช้มานานกว่า ๒๑ ปีแล้ว มีบทบัญญัติที่ไม่เหมาะสมและไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบธุรกิจและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการจัดสรรที่ดินและการค้าอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอยู่อาศัยของประชาชนเป็นอันมาก

กฎหมายที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมการจัดสรรที่ดิน มีดังนี้

๑. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖
๒. ประมวลกฎหมายที่ดิน

ปัญหาและอุปสรรค

๑. กำหนดให้มีการขออนุญาตที่ซ้ำซ้อนกัน กล่าวคือผู้ประกอบการจัดสรรที่ดิน นอกจากจะต้องขออนุญาตจัดสรรที่ดินตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ แล้ว ยังต้องขออนุญาตค้าที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินด้วย ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น
๒. กำหนดให้ผู้จัดสรรที่ดินต้องมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและต้อง เป็นที่ดินที่ปราศจากภาระผูกพันใด ๆ โดยที่การพัฒนาที่ดินเพื่อการจัดสรรที่ดินนั้นต้อง ใช้เงินลงทุนสูง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องกู้เงินจากสถาบันการเงินและนำที่ดินไปจำนองก่อน ในทางปฏิบัติเมื่อทางราชการจะออกใบอนุญาตจัดสรรต้องทำให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อน กล่าวคือ ผู้ประกอบการต้องไถ่ถอนจำนองต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว จึงนำที่ดินไปจำนองอีกครั้งหนึ่ง ทำให้ไม่สะดวกในการประกอบธุรกิจและต้องเสียค่าธรรมเนียมจดทะเบียนจำนอง ๒ ครั้ง อีกทั้งทำให้สถาบันการเงินจะขาดหลักประกันหนี้เงินกู้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งนับเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้บริโภครู้สึกต้องซื้อที่ดินและ/หรือบ้านในราคาที่สูงขึ้นโดยไม่จำเป็น

๓. การออกใบอนุญาตจัดสรรที่ดินในปัจจุบันได้กำหนดให้คณะกรรมการควบคุมการจัดสรรที่ดินเพียงคณะเดียว เป็นผู้ที่มีอำนาจออกใบอนุญาตแก่ผู้ยื่นคำขอทั่วประเทศ ทำให้ล่าช้าควรมีการกระจายอำนาจในเรื่องนี้ออกไปสู่ภูมิภาค

๔. กำหนดให้ผู้จัดสรรทำบัญชีการผ่อนชำระราคาทุกครั้งที่ถูกค้าชำระในแต่ละงวด ปัจจุบันลูกค้าผู้ซื้อที่ดินจัดสรรมีเป็นแสนราย การทำบัญชีผ่อนชำระราคาทุก ๆ งวดของลูกค้าทุกรายนั้นเป็นเรื่องรายละเอียด และกรมที่ดินเองก็ไม่มีกำลังเจ้าหน้าที่พอที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ และระหว่างผู้จัดสรรกับลูกค้าก็มีสัญญากำกับอยู่แล้ว ในทางปฏิบัติไม่เคยมีการบังคับใช้ทั้งผู้จัดสรรก็ไม่เคยจัดทำเลยตั้งแต่กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน

๕. ในปัจจุบันมีการกำหนดมาตรฐานสาธารณูปโภคเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ทำให้ไม่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นแต่ละแห่ง อีกทั้งสาธารณูปโภคที่จัดทำขึ้นในโครงการจัดสรรก็ไม่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น วิศวกรและสถาปนิกลงชื่อรับรองรับผิดชอบในงานนั้น ๆ แต่อย่างใด

๖. การดูแลบำรุงรักษาสาธารณูปโภคหลังจากผู้ประกอบการจัดสรรที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไม่มีหน่วยงานหรือองค์กรใดดูแลรับผิดชอบ ทำให้ผู้ซื้อที่ดินจัดสรรหรือชุมชนที่ดินจัดสรรเดือดร้อน

๗. การประกอบธุรกิจกิจการเขตอุตสาหกรรมมีวัตถุประสงค์ในการทำธุรกิจจัดสรรที่ดินสำหรับใช้ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมไม่ได้มีวัตถุประสงค์จัดสรรที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัย นอกจากนั้นผู้ประกอบธุรกิจกิจการเขตอุตสาหกรรมต้องปฏิบัติตามกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับ จึงควรได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายจัดสรรที่ดิน

ข้อเสนอแนะ

ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในเรื่องสำคัญ ๆ ดังนี้

๑. ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดสรรที่ดินแล้วได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตค้าที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

๒. ให้ผู้ประกอบการจัดสรรที่ดินสามารถนำที่ดินที่ต้องจำนองกับสถาบันการเงินมาจัดสรรได้ โดยกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภคให้ผู้ประกอบการจัดสรรที่ดินต้องไถ่ถอนจำนองก่อนโอนที่ดินให้แก่ลูกค้าตามสัญญาระหว่างกัน

๓. กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้ส่วนภูมิภาคมีอำนาจออกใบอนุญาตได้ โดยให้ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดนโยบาย

๔. ให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำบัญชีผ่อนชำระราคาของลูกค้า

๕. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับมาตรฐานสาธารณสุขปศุสัตว์โดยคำนึงถึงสภาพท้องถิ่นที่ต่างกัน และกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะด้านเป็นผู้ลงนามรับรองและรับผิดชอบในแผนผังและโครงสร้างสาธารณสุขปศุสัตว์ของโครงการจัดสรรที่ดิน

๖. กำหนดให้มีการจัดตั้งนิติบุคคล เป็นผู้รับช่วงดูแลและบำรุงรักษาสาธารณสุขปศุสัตว์เมื่อมีการจัดสรรเสร็จสิ้นลง เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้ซื้อที่ดินจัดสรรต่อเนื่องกันไปในทำนองเดียวกันกับการจัดตั้งนิติบุคคลอาคารชุด

๗. กำหนดให้ผู้ประกอบการจัดสรรที่ดินมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม

๘. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจ กิจการเขตอุตสาหกรรมอยู่ภายใต้การดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรมและให้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายจัดสรรที่ดิน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงมหาดไทย

- กรมที่ดิน

กระทรวงอุตสาหกรรม

๘. กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ระบบภาษีอากรที่ดีต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจการค้าและการลงทุน และรัฐต้องมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่แน่นอน เพราะหากนโยบายไม่แน่นอนหรือมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จะทำให้ธุรกิจเอกชนเกิดความไม่มั่นใจในการลงทุน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัว เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจได้อย่างรวดเร็วด้วย

กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรที่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญต่อการประกอบกิจการของธุรกิจเอกชน มีดังนี้

๑. ประมวลรัษฎากร
๒. พระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙
๓. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. ๒๕๓๐
๔. พระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗
๕. พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๒๗
๖. พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕
๗. พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. ๒๕๐๘
๘. พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. ๒๕๑๐

ปัญหาและอุปสรรค

กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อ การประกอบธุรกิจการค้าและการลงทุนของภาค เอกชนอย่างกว้างขวางเป็นจำนวนมากมายหลายเรื่องด้วยกัน ต่อไปนี้เป็นปัญหาและอุปสรรคที่สมควรจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขในระยะแรกตามที่ได้รับฟังปัญหามาจากผู้แทนวงการธุรกิจภาคเอกชน

๑. เรื่องการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน กรมสรรพากรควรกำหนดให้ปฏิบัติตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่า ผู้ได้รับส่งเสริมฯ มีสิทธินำผลขาดทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลไปหักจากผลกำไรสุทธิหลังพ้นระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ และควรยกเลิกประกาศกรมสรรพากรและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยภาษีอากร ที่ ๑๖/๒๕๓๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับส่งเสริมฯ นำผลขาดทุนสุทธิในส่วนที่เหลือจากการหักกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมาหักออกจากกำไรสุทธิหลังพ้นระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เพราะไม่ตรงกับแนวการตีความของคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. เรื่องค่าสิทธิซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของราคาสินค้าในการชำระอากรขาเข้าและภาษีการค้าในขณะนำเข้า เดิมกฎหมายยกเว้นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ต่อมาได้มีประกาศยกเลิกภาษีการค้าและให้ใช้ภาษีมูลค่าเพิ่มแทน ค่าสิทธิจึงไม่เข้าข่ายได้รับยกเว้นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย เรื่องนี้ควรยกเว้นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายเหมือนเดิมเพื่อป้องกันการเก็บภาษีซ้ำซ้อนและเพื่อมิให้มีการผลักภาระไปสู่ผู้บริโภค

๓. เรื่องภาษีหัก ณ ที่จ่ายซึ่งกำหนดไว้หลายอัตรา ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติ หากตีความผิดพลาดผู้จ่ายเงินก็ต้องรับผิดชอบในค่าภาษีที่หักไว้ไม่ครบถ้วนผู้มีหน้าที่เสียภาษีพร้อมกับต้องรับผิดชอบในเงินเพิ่มร้อยละ ๑.๕ ต่อเดือนอีกด้วย จึงควรกำหนดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายไว้เพียงอัตราเดียว

๔. เรื่องค่ารักษาพยาบาลกฎหมายปัจจุบันกำหนดให้เงินค่ารักษาพยาบาลที่นายจ้างจ่ายให้ลูกจ้างได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้นเพื่อความเป็นธรรมควรกำหนดให้ค่ารักษาพยาบาลที่ลูกจ้างเบิกจากนายจ้างไม่ได้หรือที่ประชาชนต้องจ่ายไปสามารถนำมาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

๕. เรื่องภาษีซื้อของใบกำกับภาษีที่มีข้อความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งตามกฎหมายให้นำภาษีซื้อดังกล่าวมาหักออกจากภาษีขายในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มนั้นควรปรับปรุงแก้ไขให้ผู้ประกอบการสามารถนำภาษีซื้อดังกล่าวมาตัดเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ เช่นเดียวกับที่ผู้ประกอบการซื้อจากผู้ไม่อยู่ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม แต่สามารถนำค่าใช้จ่ายในการซื้อของมาตัดเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้

๖. เรื่องการแยกกิจการออกเป็นบริษัทใหม่เพื่อปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ควรจัดให้มีกฎหมายรองรับการแยกบริษัท และควรปรับปรุงแก้ไขมิให้มีการะภาษีจากการแยกบริษัท เพราะไม่ได้ทำให้เกิดรายได้และบริษัทใหม่ก็ยังเป็นของบริษัทแม่ตนเอง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวและอุปสรรคเกี่ยวกับกฎหมายภาษีอากรสามารถทำได้โดยรวดเร็วเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ กระทรวงการคลังควรตั้งคณะกรรมการประสานงานเกี่ยวกับภาษี โดยประกอบด้วยปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน ผู้แทนจากกระทรวงการคลังและผู้แทนจากภาคเอกชน ๓ สถาบัน คือ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ร่วมเป็นกรรมการ ซึ่งได้เคยจัดตั้งขึ้นในสมัยรัฐบาลพลเอก เปรมฯ และทำงานได้ผลดีแก่ประเทศชาติเป็นอันมาก

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงการคลัง

สรุป

นอกจากจะสมควรปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนากฎหมายในระยะแรกตามแนวทางที่กล่าวมาแล้ว คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่า โดยที่ยังมีกฎหมายอีกเป็นจำนวนมากที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศและสมควรปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป และโดยที่กฎหมายแต่ละฉบับจะกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแต่ละกระทรวงเป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายฉบับนั้น ๆ แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวเป็นไปอย่าง เป็นระบบและรวดเร็ว รัฐบาลจึงควรตั้งคณะกรรมการขึ้นในทุกกระทรวงเพื่อทำการศึกษากฎหมายต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงนั้นแล้วดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เห็นว่า เก่าแก่ล้าสมัยหรือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยอาจจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน สถาบันการศึกษาและสถาบันวิชาชีพต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมในการปฏิรูปหรือตรวจชำระกฎหมายที่เก่าแก่ล้าสมัยดังกล่าว ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเหล่านั้นมี เนื้อหาสาระสอดคล้องกับการพัฒนาทาง เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศต่อไป

คณะกรรมาธิการฯ ได้ใช้เวลาานพอสมควรในการพิจารณาศึกษากฎหมายต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ และคณะกรรมาธิการฯ ทราบดีอยู่แล้วว่าขณะนี้กฎหมายบางฉบับอยู่ในระหว่างดำเนินการปรับปรุงแก้ไขโดยหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง บางฉบับอยู่ในระหว่างการดำเนินการของรัฐสภาและหลายฉบับยังไม่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข จึงใคร่ขอเสนอให้รัฐบาลรีบเร่งดำเนินการให้เสร็จสิ้น โดยเร็วด้วย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก

ส่วนที่ ๓

เรื่อง ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศอันเกิดจากการ
เจรจาระหว่างประเทศ ในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้า และอัตราภาษีศุลกากร (GATT)
การกีดกันทางการค้า และการรวมตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค
ในรูปของเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และอื่น ๆ

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

ประเทศไทยได้ใช้นโยบายเปิดประเทศพอสมควรมาเป็นเวลาช้านานแล้ว
ดังจะเห็นได้จากมูลค่าสินค้าเข้าและสินค้าออก ซึ่งเมื่อสองทศวรรษที่แล้วเคยมีมูลค่าประมาณ
ครึ่งหนึ่งของรายได้ประชาชาติ ปัจจุบันได้เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๗๒.๕ นอกจากนี้ ประเทศไทย
ยังส่งเสริมการนำทุนเข้าจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทั้งเพื่อการลงทุนโดยตรงและในรูป
อื่น ๆ ประกอบกับในระยะหลังประเทศไทยได้เน้นการส่งออก และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็น
ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ จึงมีผลทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง
เป็นเวลาหลายปี

การที่เศรษฐกิจไทยมีนโยบายเปิดกว้าง กอปรกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
ของโลกที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้มีประเด็นผลกระทบที่ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

๑. การเจรจารอบอุรุกวัยภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษี
ศุลกากร (GATT) ซึ่งได้ยุติลงเมื่อเร็ว ๆ นี้ มีผลทำให้ประเทศสมาชิกต้องเปิดเสรีสาขาการ
ผลิตต่าง ๆ แม้มาตรการที่จะนำมาใช้จะค่อยเป็นค่อยไป ประเทศไทยก็จำเป็นต้องประเมิน
อย่างรอบคอบว่า ความได้เปรียบเสียเปรียบของการผลิตสินค้าและบริการต่าง ๆ มีอะไรบ้าง
และจะดำเนินการให้มีการเปิดเสรีอย่างเป็นขั้นเป็นตอนอย่างไรจึงจะสอดคล้องกับระดับการ
พัฒนาและศักยภาพของประเทศ

๒. ประเทศต่าง ๆ มีแนวโน้มที่จะรวมกลุ่มในระดับภูมิภาคมากขึ้น และมีกลุ่มที่มี
ผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง ได้แก่ ประชาคมยุโรป (EC) เขตการค้าเสรีในทวีป
อเมริกาเหนือ (NAFTA) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (APEC) และ
เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ผลกระทบนี้จะมีหลายด้าน เช่น สินค้าออกบางชนิดจะมีความ
สามารถในการแข่งขันน้อยลง บางชนิดก็จะมีตลาดกว้างขวางขึ้น สินค้าที่ผลิตในประเทศบางชนิด
จะแข่งขันกับสินค้านำเข้ารุนแรงขึ้น การแข่งขันในด้านการดึงดูดเงินลงทุนจะมีมากขึ้น เป็นต้น

๓. แม้ข้อตกลงรอบอุรุกวัยจะมีผลทำให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินนโยบายการค้าเสรีมากขึ้น และลดการกีดกันทางการค้ารูปแบบต่าง ๆ แต่ความกดดันที่จะให้ประเทศไทยต้องเข้าเจรจาการค้าแบบสองฝ่ายกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญ รวมทั้งการใช้มาตรการฝ่ายเดียวต่อประเทศไทย โดยเฉพาะจากสหรัฐอเมริกายังคงมีอยู่ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่ประเทศไทยจะต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับสถานการณ์เหล่านั้น

๔. ในระบบการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน ซึ่งยึดถือการแข่งขันเป็นกติกาสำคัญนั้น ประเทศที่จะได้รับประโยชน์ทางการค้าอย่างเต็มที่จะต้องเคารพกติกา ซึ่งหมายถึงการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้มีคุณภาพและมีต้นทุนต่ำโดยไม่ต้องอาศัยการคุ้มครอง หรือสนับสนุนจากรัฐบาล ดังนั้น หากประเทศไทยจะเข้าร่วมแข่งขันในตลาดโลกก็จะต้องพิจารณาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต ซึ่งครอบคลุมไปถึงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและระบบขนส่งทางเศรษฐกิจด้วย

ประเด็นปัญหา

๑. ประเทศที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนนั้น มักจะต้องมีความสามารถในการมองภาพระยะยาว (VISION) ของประเทศว่าจะไปในทิศทางใด จะต้องกำหนดยุทธศาสตร์ว่าจะดำเนินไปสู่จุดมุ่งหมายอย่างไร และสามารถแปลงยุทธศาสตร์นั้นเป็นนโยบายที่ปฏิบัติได้อย่างมีรูปธรรม ความสามารถของประเทศไทยในด้านนี้ยังไม่เป็นที่ประจักษ์ชัด ในทางตรงกันข้าม การกำหนดนโยบายและมาตรการที่ผ่านมามักมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยขาดยุทธศาสตร์ระยะยาว ดังนั้น ถึงแม้จะแก้ปัญหาได้แต่ก็มักจะสร้างปัญหาใหม่ขึ้นอีก การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น จึงขาดทิศทางที่ชัดเจน และได้ผลต่ำกว่าขีดความสามารถที่แท้จริงของประเทศ

๒. การเจรจาทางการค้าเป็นมาตรการสำคัญในระบบการค้าปัจจุบัน แต่ขีดความสามารถในการเจรจาของประเทศไทยทั้งในระดับสองฝ่ายและหลายฝ่าย ยังจะต้องพัฒนาขึ้นอีกมาก นอกจากนี้ยังต้องมีการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นและทันเหตุการณ์เพื่อใช้ในการตัดสินใจ มีการติดตามรายละเอียดการเจรจาปัญหาที่คล้ายคลึงกันของประเทศอื่น มีการศึกษากฎระเบียบต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจและการค้าของประเทศคู่เจรจา เพื่อใช้เป็นข้ออ้างอิงมิให้ประเทศไทยต้องเสียเปรียบในการเจรจา

๓. ในอนาคตอันใกล้นี้ ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับการแข่งขันจากประเทศอื่นที่มีค่าแรงต่ำกว่ามาก จึงจำเป็นต้องยกระดับการผลิตให้มีเทคโนโลยีสูงขึ้นเพื่อหนีคู่แข่งประเภทค่าแรงงานต่ำ แต่เมื่อพิจารณาถึงคุณภาพของแรงงานส่วนใหญ่ในปัจจุบันแล้วยังจะต้องพัฒนาให้มีการศึกษาและมีมือสูงชันอีกจึงจะสามารถรองรับการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้นได้

๔. นอกจากคุณภาพแรงงานจะต่ำแล้ว การลงทุนเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีในการจัดการ การเพิ่มผลผลิต และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีก็ยิ่งนับว่าต่ำมาก จำต้องปรับเปลี่ยนนโยบายให้เน้นประเด็นเหล่านี้มากขึ้น

๕. การส่งออกของไทยในปัจจุบันยังเน้นฐานการผลิตภายในประเทศและการส่งออกจากประเทศไทยเป็นหลัก แนวทางเช่นนี้จะประสบปัญหามากขึ้นในอนาคตหากตลาดส่งออกหลัก ๆ ดำเนินมาตรการกีดกันในรูปใดรูปหนึ่ง ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องปรับยุทธศาสตร์การส่งออกให้เป็นโลกาภิวัตน์ (GLOBALIZATION) มากขึ้น โดยการขยายฐานการผลิตและเครือข่ายการตลาดให้กระจายไปยังประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ กว้างขวางยิ่งขึ้น

๖. หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในภาครัฐเอง และระหว่างภาครัฐกับเอกชน ยังขาดการประสานงานเท่าที่ควร ดังนั้นจึงต้องส่งเสริมให้มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ทันสมัย เพื่อใช้เป็นฐานในการกำหนดนโยบายและทำที่ในการเจรจาของประเทศให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและกลไกการเจรจาด้านเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

๑.๑ สภาพปัจจุบัน องค์กรต่าง ๆ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศมีดังต่อไปนี้

๑.๑.๑ องค์กรที่รับผิดชอบทางด้านความสัมพันธ์สองฝ่าย ได้แก่

- คณะกรรมการร่วมระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ อยู่ในความดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจทุกด้าน
- คณะกรรมการร่วมทางการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ อยู่ในความดูแลของกระทรวงพาณิชย์ มีหน้าที่รับผิดชอบทางด้านความร่วมมือทางการค้า
- คณะกรรมการความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ อยู่ในความดูแลของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จะเห็นว่าองค์กรที่รับผิดชอบทางด้านความสัมพันธ์สองฝ่ายมีอยู่หลายองค์กรและมีความรับผิดชอบที่เหลื่อมกันอยู่

๑.๑.๓ องค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจหลายฝ่าย ได้แก่

- ESCAP และการประชุมสุดยอดของประเทศอุตสาหกรรม ๗ ประเทศ (G7) อยู่ในความดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ
- GATT และการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์

ปัจจุบันประเทศไทยไม่สู้จะให้ความสำคัญแก่ UNCTAD มากนัก แต่ UNCTAD นั้นคือเวที North-South Dialogue ซึ่งประเทศกำลังพัฒนาพยายามที่จะใช้เป็นเวทีในการมีส่วนร่วมกำหนดทิศทางการเศรษฐกิจของโลก

๑.๑.๓ องค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

- ASEAN และ APEC อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการต่างประเทศ ในขณะที่ AFTA อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง แต่ประเด็นความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ของ ASEAN ยังกระจายอยู่หลายหน่วยงาน และยังไม่มีการประสานงานเท่าที่ควร ทั้งยังไม่มีหน่วยงานกลางรับผิดชอบอีกด้วย
- East Asian Economic Caucus (EAEC) อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการต่างประเทศ แต่การกำหนดท่าทีในเรื่องนี้ยังไม่ชัดเจนว่าหน่วยงานใดรับผิดชอบ
- Single Europe อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์ ในขณะที่ยังมีคณะกรรมการร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับประชาคมยุโรปซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ การประสานงานระหว่างสององค์กรนี้ ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร
- อินโดจีน อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน
- ความร่วมมือแบบสี่เหลี่ยมทางเศรษฐกิจ อยู่ในความดูแลของสภาความมั่นคงแห่งชาติ

๑.๑.๔ องค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับสินค้าที่มีหรือไม่มีตลาดกลางระหว่างประเทศ

สินค้าประเภทนี้จะกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหลายกระทรวง เช่น

- ยาสสูบ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง
- มันสำปะหลัง ข้าว ปอ และสิ่งทอ อยู่ในความดูแลของกระทรวงพาณิชย์
- ดิบูก และน้ำตาล อยู่ในความดูแลของกระทรวงอุตสาหกรรม
- อัญมณี อยู่ในความดูแลของกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงการต่างประเทศ

- ผักและผลไม้ อยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่าง ๆ ซึ่งกระจายอยู่ตามส่วนราชการต่าง ๆ
- ขางพารา อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ความร่วมมือด้านการประมงและสินค้าประมง อยู่ในความดูแลของกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงพาณิชย์

๑.๑.๕ องค์กรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับประเด็นทางเศรษฐกิจหรือการค้าที่เกิดขึ้นเป็นกรณี ๆ ไป เช่น การเจรจากับประเทศนำเข้าสินค้าจากไทยที่ใช้มาตรการตอบโต้ในรูป Anti-dumping CVD เป็นต้น การอ้างปัญหาสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการค้า การอ้างการมีสารพิษหรือสารที่ผู้นำเข้าอ้างว่าเป็นสารต้องห้ามตามกฎหมายของประเทศของตน องค์กรเหล่านี้มิได้กำหนดแน่นอนขึ้นอยู่กับประเด็นปัญหาและเมื่อแก้ไขแล้ว ก็อาจจะสลายตัวไป

๑.๑.๖ องค์กรที่รับผิดชอบทางด้านงานส่งเสริม เช่น การส่งเสริมการส่งออก การส่งเสริมการลงทุนทั้งจากต่างประเทศและในประเทศไทย การส่งเสริมให้คนไทยไปลงทุนในต่างประเทศ การส่งเสริมการท่องเที่ยว ฯลฯ งานเหล่านี้มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงอย่างชัดเจน แต่อาจมีปัญหาในด้านการประสานนโยบายบางส่วน เช่น การส่งเสริมการส่งออกจะต้องพิจารณาปัญหามาตรการกีดกันการนำเข้าของตลาดเป้าหมายด้วย การส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศก็ควรจะต้องคล้องกับกลยุทธ์ในการส่งเสริมการส่งออก เป็นต้น

๑.๑.๗ องค์กรที่รับผิดชอบด้านการรับและการให้ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับต่างประเทศ

- การรับความช่วยเหลือด้านเงินกู้ อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการคลัง
- การรับความช่วยเหลือด้านเงินช่วยเหลือให้เปล่าและความช่วยเหลือทางวิชาการ อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรี
- การรับความช่วยเหลือในกรอบของอาเซียน อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงการต่างประเทศ
- การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ อยู่ในความดูแลของกระทรวงการต่างประเทศและกรมวิเทศสหการ สำนักนายกรัฐมนตรี

เนื่องด้วยประเด็นปัญหาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศอยู่ในความรับผิดชอบของหลายองค์กร ซึ่งเป็นอิสระจากกัน ปัญหาการประสานงานระหว่างองค์กรเหล่านี้ทั้งในด้านข้อมูล การกำหนดท่าที และการกำหนดองค์กรผู้รับผิดชอบในการเจรจา จึงเป็นเรื่องสำคัญ

ปัญหาการประสานงานความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศยังเกิดขึ้นในระดับส่วนราชการไทยในต่างประเทศอีกด้วย เนื่องจากส่วนราชการต่าง ๆ ได้จัดตั้งสำนักงานของตนขึ้นในต่างประเทศโดยแยกเป็นอิสระจากสถานเอกอัครราชทูต ก่อให้เกิดความลักลั่นได้ในบางครั้ง

๑.๒ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิชาการ

๑.๒.๑ ประสบการณ์ของประเทศต่าง ๆ

สหรัฐอเมริกา ใช้วิธีจัดตั้งสำนักงานผู้แทนการค้า (USTR) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการเจรจาด้านการค้าระหว่างประเทศโดยเฉพาะ หัวหน้าสำนักงานนี้มีตำแหน่งเทียบเท่ารัฐมนตรี และขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี ข้อดีของการจัดตั้งสำนักงานขึ้นก็คือ สามารถรวมงานเจรจาด้านการค้าระหว่างประเทศมาไว้ในที่เดียวกันทำให้มีเอกภาพ อย่างไรก็ตามวิธีการนี้อาจใช้ได้ผลในสหรัฐอเมริกาเพราะอำนาจการบริหารอยู่ที่ประธานาธิบดี อำนาจของกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ จะมีเล็กน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการมอบหมายของประธานาธิบดี แต่โครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินของไทยมิได้เป็นเช่นนั้น เพราะอำนาจการบริหารกระจายอยู่ตามกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ดังนั้น หากมีการจัดตั้งสำนักงานผู้แทนการค้าขึ้นแล้ว ก็ไม่แน่ว่าจะสามารถรวมงานการเจรจามาอยู่ในที่เดียวได้ และอาจจะเกิดความซ้ำซ้อนมากขึ้นได้

บางประเทศในประชาคมยุโรป เช่น เบลเยียม มีกระทรวงการต่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศ และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา รวมงานด้านเศรษฐกิจเกือบทุกสาขาไว้ในกระทรวงเดียวกัน โดยมีรัฐมนตรี ๓ คน ซึ่งรับผิดชอบงานคนละด้าน และมีรัฐมนตรีต่างประเทศเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

ออสเตรเลีย มีกระทรวงการต่างประเทศและการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งรวมงานการต่างประเทศและการค้าระหว่างประเทศไว้ในกระทรวงเดียวกัน แต่ในกรณีของออสเตรเลียยังมีปัญหาการประสานงานภายในอยู่แม้จะได้อยู่รวมมาอยู่ในที่เดียวกันแล้วก็ตาม

ประเทศไทย ปัจจุบันได้ตั้งคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) โดยมีรองนายกรัฐมนตรี คนหนึ่งเป็นประธาน และมีอธิบดีกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์เป็นเลขานุการ นอกจากนี้ยังได้จัดตั้งสำนักงานประสานงานเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (สปศ.) เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านข้อมูล

นอกจากคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (กนศ.) ซึ่งรับผิดชอบทางด้านนโยบายส่วนรวมแล้ว ยังมีคณะกรรมการเฉพาะเรื่องอีกหลายชุด เช่น คณะกรรมการเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน คณะกรรมการความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน และคณะกรรมการเอเปคแห่งชาติ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน ดังนั้น จึงยังมีปัญหาทางด้านการประสานงานกันอยู่

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>(๑) ทางเลือกทางที่หนึ่ง คือการจัดตั้งคณะกรรมการรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และกำหนดให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเป็นรองประธานและทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศโดยเฉพาะ ในเวลาเดียวกันก็จะต้องจัดตั้งสำนักงานเลขานุการ กรม. เศรษฐกิจระหว่างประเทศขึ้น โดยอาจจะพัฒนา สปศ. ขึ้นเป็นสำนักงานเลขานุการก็ได้ ในระยะยาวควรพัฒนาสำนักงานเลขานุการ กรม. เศรษฐกิจระหว่างประเทศให้เป็นสำนักงานผู้แทนการค้าไทยเพื่อรับผิดชอบการเจรจาและการดำเนินงานด้านการค้าระหว่างประเทศ สำนักงานเลขานุการนี้ควรเป็นหน่วยงานอิสระซึ่งขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี</p>	<p>- สำนักงานนายกรัฐมนตรี</p>

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>(๒) ทางเลือกทางที่สอง ปรับปรุงการบริหาร ส่วนราชการไทยในต่างประเทศให้มีเอกภาพ โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ไปปฏิบัติงานในต่างประเทศขึ้นตรงต่อสถานเอกอัครราชทูตแทนที่จะแยกตั้งสำนักงานอิสระ เฉพาะด้านขึ้น ทั้งนี้จะต้องจัดการพัฒนาให้เอกอัครราชทูตในแต่ละประเทศมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจ ดียิ่งขึ้นในอนาคต เพื่อให้สามารถประสานงานทาง ด้านการทูตและทางด้านเศรษฐกิจเข้าด้วยกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น</p>	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงการต่างประเทศ- กระทรวงพาณิชย์- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน- คณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน
<p>(๓) ทางเลือกทางที่สาม คือ ปรับปรุง กนศ. โดยให้นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อให้การตัดสินใจในเชิงนโยบายทำได้รวดเร็วขึ้น และเปลี่ยนให้ สปศ. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการ กนศ. แทน โดยให้ผู้อำนวยการ สปศ. ทำหน้าที่เป็นเลขาธิการ โดยตำแหน่ง นอกจากนี้ควรกำหนดบทบาทที่ชัดเจน ของคณะกรรมการต่าง ๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งอยู่นอกกรอบของ กนศ. เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน และควรกำหนดให้คณะกรรมการเหล่านี้ แฉงมติการประชุมให้ทราบซึ่งกันและกัน</p>	<ul style="list-style-type: none">- สำนักนายกรัฐมนตรี

คณะกรรมการธิการมีความเห็นว่า ข้อเสนอแนะที่ (๑) ร่วมกับ (๒) น่าจะมีความเป็นไปได้และเกิดผลดีมากที่สุด

๒. มาตรการรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม วุฒิสภา ได้พิจารณามาตรการในการรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ๗ เรื่องด้วยกัน คือ

๒.๑ มาตรการรองรับผลการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย แม้การเจรจา รอบอุรุกวัยจะมีข้อตกลงร่วมกันให้ประเทศต่าง ๆ ที่เป็นสมาชิกของแกตต์ ใช้นโยบายการค้าเสรีมากขึ้น แต่ข้อตกลงนี้ก็มิได้หมายความว่าทุกประเทศจะต้องดำเนินการพร้อมกัน แต่ได้กำหนดระยะเวลาให้ดำเนินนโยบายเสรีเป็นขั้นเป็นตอนแบบค่อยเป็นค่อยไป ดังนั้น ประเทศไทยจะต้องดำเนินการรองรับในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ด้านเกษตรกรรม การเปิดการค้าเสรีอาจดูเสมือนหนึ่งจะทำให้ประเทศไทย ได้เปรียบในการผลิตและการค้าด้านเกษตรกรรมมากขึ้น แต่ในระยะสั้น ประเทศไทยอาจ จะไม่ได้เปรียบมากนักในสินค้าบางประเภท เช่น ตลาดข้าวในญี่ปุ่น ขณะนี้มีการแข่งขันอย่าง รุนแรงกับออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้ผลิตข้าวที่ตรงกับความต้องการของตลาด มากกว่า ผลิตภัณ์ที่มันสำปะหลัง ในตลาดประชาคมยุโรปก็จะต้องแข่งขันกับญี่ปุ่นอื่น ๆ ที่มีต้นทุนต่ำลง และสำหรับตลาดอื่น ๆ ที่ประเทศไทยเคยเป็นผู้ส่งออกที่สำคัญมาเป็นเวลานาน ก็อาจจะต้องเผชิญกับประเทศคู่แข่งใหม่ ๆ ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ เช่น จีน เวียดนาม และ ปากีสถาน เป็นต้น

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>มาตรการรองรับที่จะต้องดำเนินการ ได้แก่ การศึกษา ความเปลี่ยนแปลงของตลาดอันเนื่องจากผลการตกลง รอบอุรุกวัย โดยประเมินขีดความสามารถในการแข่งขัน ของสินค้าเกษตรไทยประเภทสำคัญ ๆ พร้อมทั้งเพิ่มการ ลงทุนในการวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพ รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตร ในขณะเดียวกัน ก็จะต้องหาทางสนับสนุนและคุ้มครองเกษตรกรรายย่อย ให้สามารถอยู่รอดได้โดยการผลิต เพื่อการยังชีพและ เพิ่มพูนรายได้จากนอกภาคเกษตร การมุ่งส่งเสริม เกษตรกรรมในเชิงพาณิชย์ เพื่อเข้าแข่งขันในตลาดโลกได้นั้น</p>	<p>- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>เป็นมาตรการที่จำเป็น แต่เกษตรกรที่สามารถเข้าร่วมในกระบวนการนี้ได้ มักเป็นเกษตรกรระดับกลางขึ้นไป ดังนั้น หากไม่มีมาตรการคุ้มครองและสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยควบคู่ไปด้วย ก็จะทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในการกระจายรายได้มากขึ้น</p>	

ด้านคมนาคมและการสื่อสาร การเปิดเสรีด้านคมนาคมและการสื่อสารก็จะทำให้ประเทศไทยต้องปรับปรุงประสิทธิภาพให้สูงขึ้นจึงจะสามารถแข่งขันได้ หลักการสำคัญประการหนึ่ง คือ การเปิดเสรีให้เอกชนเข้าร่วมในกิจการที่เป็นบริการเพิ่มพิเศษอย่างเต็มที่ ส่วนบริการขั้นพื้นฐานนั้นอาจเปิดเสรีได้ในกรณีที่จะไม่กระทบต่อประชาชนผู้ใช้บริการมากนัก

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>(๑) แกไขกฎหมายต่าง ๆ ที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการเข้าดำเนินการของภาคเอกชน (ซึ่งจะเสนอในหัวข้อที่ ๔ เรื่อง การแก้ไขกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง) นอกจากนี้ยังจะต้องลงทุนในการวิจัยด้านคมนาคม การสื่อสาร และการขนส่ง เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยพึ่งตนเองได้ในด้านที่มีศักยภาพ เช่น การส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมและการสื่อสารในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้</p>	<p>- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย)</p>

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
(๒) พัฒนากองเรือพาณิชย์นาวีให้มีความเข้มแข็ง เพื่อมิให้การขนส่งสินค้าของไทยตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบต่างประเทศ และเพื่อนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาประเทศมากขึ้น	- กระทรวงคมนาคม

ด้านอุตสาหกรรมและการลงทุน ผลกระทบจากข้อตกลงรอบอุรุกวัย คือ ทำให้ประเทศไทยต้องยกเลิกมาตรการส่งเสริมการลงทุนบางประการ เช่น การกำหนดสัดส่วนการใช้วัตถุดิบและชิ้นส่วนภายในประเทศ การกำหนดให้ซื้อหรือใช้สินค้านำเข้าได้ตามปริมาณการส่งออกของบริษัทนั้น เป็นต้น

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
ปรับปรุงโครงสร้างภาษีนำเข้าให้สอดคล้องกับข้อตกลงดังกล่าว ในการนี้ ควรพิจารณาขยายการจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก จัดตั้งกองทุนเพื่อการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมเพื่อช่วยให้อุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพต่ำสามารถปรับปรุงการผลิต หรือโยกย้ายไปสู่อุตสาหกรรมอื่น รวมทั้งการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. ๒๕๒๑ ให้ครอบคลุมถึงการส่งเสริมให้คนไทยไปลงทุนในต่างประเทศ	- กระทรวงการคลัง - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๒.๒ มาตรการรองรับการใช้สิทธิพิเศษทางการค้าภายใต้ระบบ GSP ปัจจุบันประเทศไทยใช้สิทธิพิเศษทางการค้า ๓ ระบบ คือ

- (๑) ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences) ซึ่งเป็นระบบสิทธิพิเศษที่ประเทศพัฒนาแล้วจำนวน ๒๗ ประเทศให้แก่สินค้าออกของประเทศกำลังพัฒนา
- (๒) ระบบการแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้าของอาเซียน ได้แก่ ASEAN Preferential Trading Arrangements และ AFTA
- (๓) ระบบสิทธิพิเศษทางการค้าระหว่างประเทศกำลังพัฒนา (Global System of Trade Preferences - GSTP) ซึ่งเป็นระบบที่ประเทศกำลังพัฒนา ๔๘ ประเทศร่วมกันตั้งขึ้นเพื่อให้สิทธิพิเศษระหว่างกัน

ในจำนวนทั้ง ๓ ระบบนี้ GSP เป็นระบบที่ให้ประโยชน์แก่ประเทศไทยมากที่สุด แต่ก็มีปัญหาหลายประการ ที่นับว่าสำคัญคือการใช้ที่ประเทศผู้ให้มักใช้ GSP เป็นเครื่องมือในการกดดันให้ประเทศไทยดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นการเข้มงวดกวดขันเกี่ยวกับการละเมิดลิขสิทธิ์ต่าง ๆ โดยเหตุที่การใช้ GSP เป็นการให้ฝ่ายเดียว ประเทศไทยจึงไม่มีสิทธิ์ที่จะฟ้องร้องใด ๆ ได้ นอกจากนี้ ประเทศผู้ให้ยังอาจงดการใช้ GSP เมื่อเห็นว่าประเทศผู้รับมีระดับการพัฒนาสูงพอแล้ว

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรองรับการใช้มาตรการกดดันและรองรับการยกเลิกสิทธิพิเศษนี้ เมื่อเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาสูงขึ้นแล้ว คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่าประเทศไทยควรดำเนินการต่อไปนี้</p> <p>(๑) ติดตามสถานการณ์ของ GSP ที่ประเทศไทยได้รับจากประเทศต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดเพื่อให้ทราบว่าประเทศไทยรับสิทธิพิเศษจริง ๆ ในสินค้าอะไรบ้าง เป็นมูลค่าเท่าใด การทราบสถานการณ์ของประเทศอย่างใกล้ชิดจะช่วยให้ประเทศไทยสามารถกำหนดท่าทีในการเจรจาได้ถูกต้องและไม่เสียเปรียบจนเกินไป</p>	<p>- กระทรวงพาณิชย์</p>

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
(๒) แสวงหาตลาดใหม่อย่างจริงจังเพื่อมิให้ต้องพึ่งพาเฉพาะประเทศที่ให้สิทธิพิเศษ GSP และเป็นการขยายตลาดให้กว้างขวางขึ้นด้วย	- กระทรวงพาณิชย์ - ภาคเอกชน
(๓) เร่งดำเนินการปรับโครงสร้างภาษีศุลกากรให้เอื้ออำนวยต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตของอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะสินค้าที่จะต้องลดการพึ่งพา GSP ในอนาคต	- กระทรวงการคลัง

๒.๓ มาตรการรองรับกระบวนการโลกาภิวัตน์ (Globalization) ของเศรษฐกิจไทย
การส่งออกของไทยในปัจจุบันมีฐานการผลิตอยู่ภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ ในอนาคตเมื่อมีการแข่งขันระหว่างประเทศมากขึ้น สินค้าออกของไทยจะมีความเสี่ยงเปรียบหลายประการ ดังนั้น จึงต้องขยายฐานการผลิตให้กระจายไปต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการขยายเครือข่ายการตลาดให้กว้างขวางออกไปด้วย

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
การส่งเสริมให้อุตสาหกรรมไทยมีกระบวนการสัมพันธ์กับการผลิตและการตลาดของโลกมากขึ้นนั้น กระทำได้โดยการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า (Distribution Center) ในตลาดเป้าหมายต่าง ๆ สนับสนุนให้บริษัทการค้าระหว่างประเทศของไทย (Trading Firms) มีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นและให้การสนับสนุนแก่นักลงทุนไทยไปลงทุนเพื่อสร้างฐานการผลิตในต่างประเทศด้วย	- กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๓.๕ มาตรการรองรับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และ
และภูมิภาคเอเชีย ปัจจุบันประเทศไทยได้รวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคที่สำคัญ ได้แก่
AFTA และ APEC แต่นอกจาก ๒ กลุ่มนี้แล้ว ยังมีการรวมกลุ่มที่อยู่ในขั้นพิจารณาอีกหลายกลุ่ม
เช่น การรวมกลุ่มสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ (ไทย-จีนตอนใต้-พม่า-ลาว) การรวมกลุ่มสามเหลี่ยม
เศรษฐกิจ (ไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย)

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นแนวทางส่งเสริมการค้า
และการลงทุนที่ได้ประโยชน์แก่ประเทศที่เข้าร่วมกลุ่ม เพราะเป็นการขยายตลาดซึ่งกันและกัน
และยังอาจใช้เป็นกลุ่มพลังในการต่อรองกับประเทศนอกกลุ่มได้ด้วย คณะกรรมาธิการฯ
เห็นว่าประเทศไทยควรดำเนินการต่อไปนี้

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
(๑) สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มระหว่างไทยกับกลุ่ม อินโดจีน โดยอาจจะเริ่มจากประเทศที่มีความพร้อม ก่อน จุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มนี้ก็เพื่อขยายตลาด ภายในกลุ่ม และสนับสนุนให้มีการลงทุนภายในกลุ่ม	- กระทรวงการต่างประเทศ - สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน
(๒) สนับสนุนให้อาเซียนพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ กับประเทศพม่า และกลุ่มอินโดจีน โดยมีเป้าหมาย ที่จะดึงให้ประเทศเหล่านี้เข้าเป็นสมาชิกของ ASEAN อย่างเป็นขั้นเป็นตอน	- กระทรวงการต่างประเทศ
(๓) สนับสนุนให้จัดตั้งสถาบันการเงินหลักของภูมิภาค ในรูป ASEAN Investment Bank เพื่อสนับสนุน การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง การร่วมลงทุนระหว่างประเทศในภูมิภาค	- ธนาคารแห่งประเทศไทย - สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน

๒.๕ มาตรการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แม้รัฐบาลจะมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการเงิน และศูนย์กลางด้านคมนาคมและการขนส่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แต่ประเทศไทยก็ยังมีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นเป็นศูนย์กลางอีกหลายด้าน

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านอื่น ๆ ดังต่อไปนี้ (๑) <u>ศูนย์กลางการจัดการประชุมสัมมนาและแสดงสินค้าระหว่างประเทศ</u> ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยการสนับสนุนให้เอกชนลงทุนสร้างศูนย์การประชุมและแสดงสินค้าขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น และให้สิทธิพิเศษและมาตรการจูงใจต่าง ๆ ในการจัดประชุมและแสดงสินค้านานาชาติในประเทศไทย	- กระทรวงพาณิชย์ - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
(๒) <u>ศูนย์กลางของสำนักงานภูมิภาคของบริษัทต่างประเทศ</u> ซึ่งดำเนินการได้โดยการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายคนเข้าเมือง ปรับโครงสร้างภาษีให้เอื้ออำนวยต่อการจัดตั้งสำนักงานภูมิภาคของบริษัทต่างประเทศ และเร่งการเจรจาเพื่อแก้ไขปัญหาการเก็บภาษีซ้ำซ้อนกับบางประเทศที่ยังเป็นปัญหาอยู่	- กระทรวงการคลัง - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงมหาดไทย

๒.๖ มาตรการในการพัฒนาเทคโนโลยีและการวิจัยและพัฒนา โดยที่สภาพการแข่งขันระหว่างประเทศได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว อุตสาหกรรมของไทยก็ต้องปรับโครงสร้างโดยการลดความสำคัญของอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นหลักไปเน้นการใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น จึงจะแข่งขันในตลาดโลกต่อไปได้

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>มาตรการที่จะส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีในประเทศไทย</p> <p>(๑) <u>จัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยและพัฒนาให้สูงขึ้น</u></p> <p>ปัจจุบันงบลงทุนของประเทศไทยคิดเป็นเพียงประมาณร้อยละ ๐.๑๗ ของรายได้ประชาชาติและเป็นงานของรัฐบาลทั้งหมด ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ มีงบลงทุนสูงกว่านี้มาก และเป็นการลงทุนทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น ญี่ปุ่นร้อยละ ๒.๘๕ เกาหลีร้อยละ ๑.๙๐ ไต้หวันร้อยละ ๑.๒๒ และสิงคโปร์ร้อยละ ๐.๙ นอกจากการเพิ่มงบประมาณลงทุนในด้านนี้แล้วควรกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกันระหว่างภาครัฐและเอกชนด้วย เพื่อให้การลงทุนทั้งสองภาคมีความสนับสนุนซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ภาครัฐเป็นผู้ลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และเอกชนเน้นการลงทุนทางด้านการวิจัยและพัฒนา รายสาขา โดยอาจจะจัดตั้งศูนย์วิจัยของตนเองหรือร่วมมือกับมหาวิทยาลัยก็ได้</p>	<ul style="list-style-type: none">- สำนักนายกรัฐมนตรี- กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม- ทบวงมหาวิทยาลัย
<p>(๒) <u>ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง Industrial Research Park</u> โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมทั้งขอความร่วมมือจากต่างประเทศและสนับสนุนให้การวิจัยและการพัฒนาผลิตภัณฑ์มีความเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด เพื่อมิให้งานวิจัยเกิดความสูญเปล่า</p>	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงอุตสาหกรรม- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
<p>(๓) <u>สนับสนุนให้เอกชนลงทุนในการวิจัยและพัฒนามากขึ้น</u></p> <p>โดยอนุญาตให้บริษัทและธุรกิจเอกชนหักค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยได้ ๒ เท่าของค่าใช้จ่ายจริง</p>	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงการคลัง

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>(๕) <u>วางแผนพัฒนากำลังคนในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ</u> โดยเริ่มตั้งแต่ระดับคนงาน กำลังคนระดับกลาง นักวิทยาศาสตร์ และนักวิจัยระดับสูง เพื่อให้การพัฒนาเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์มีกำลังคนรองรับอย่างครบวงจร ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการพึ่งตนเองได้มากขึ้น แทนที่จะพึ่งพาต่างประเทศโดยตลอด เช่นที่ผ่านมา</p>	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม- กระทรวงศึกษาธิการ- ทบวงมหาวิทยาลัย
<p>(๕) <u>ริบหรี่ระดับศูนย์เพิ่มผลผลิตฯ แห่งประเทศไทยให้เป็นสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติให้เร็วที่สุด</u> โดยการเพิ่มงบประมาณ กำลังคนและทรัพยากรอื่น ๆ ให้พอเพียงตามความต้องการของประเทศ เพื่อให้ศูนย์นี้ดำเนินงานสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมของชาติได้อย่างแท้จริงโดยเร็ว (ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซีย นำหน้าประเทศไทยในเรื่องนี้ไปมากแล้ว)</p>	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงอุตสาหกรรม
<p>(๖) สนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนในการพัฒนาบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี รวมทั้งการเพิ่มผลผลิต โดยให้หักค่าใช้จ่ายในการนี้ได้ ๒ เท่าของค่าใช้จ่ายจริง</p>	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม- กระทรวงการคลัง

๒.๗ มาตรการอื่น ๆ โดยที่ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับการแข่งขันและการเจรจาทางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งในระดับหลายฝ่ายและสองฝ่าย

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
พัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ทั้งในระดับสูงและระดับกลางให้มีความเชี่ยวชาญในประเด็นปัญหาและเทคนิคการเจรจา และสนับสนุนให้คนไทยมีโอกาสไปทำงานใน GATT และองค์การระหว่างประเทศที่สำคัญ เพื่อสะสมความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย นอกจากนี้ ยังควรให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีฐานะด้อยกว่าในทางเศรษฐกิจ ทำนองเดียวกับที่ประเทศไทยเคยได้รับจากประเทศพัฒนาแล้ว เพื่อสร้างความร่วมมือที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทยด้วย	<ul style="list-style-type: none">- สำนักนายกรัฐมนตรี- กระทรวงการต่างประเทศ- กระทรวงอุตสาหกรรม

๓. การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

ในสภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน กอปรกับความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก การมีข้อมูลที่ทันเหตุการณ์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการแข่งขันได้ อย่างไรก็ตาม การจัดการด้านข้อมูลในปัจจุบันยังไม่ได้เท่าที่ควร

<u>ข้อเสนอแนะ</u>	<u>องค์กรที่รับผิดชอบ</u>
<p>(๑) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลทางเศรษฐกิจและการค้าขึ้นในสถานเอกอัครราชทูตของไทยในประเทศคู่ค้าที่สำคัญรวมทั้งในประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งขององค์การเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เช่น ในวอชิงตัน ดีซี โตเกียว เจนีวา ไช้จิมน์หัทซึตี ปักกิ่ง และเม็กซิโกซิตี ฯลฯ ศูนย์ข้อมูลดังกล่าว อาจจัดตั้งขึ้นได้ทำนองเดียวกับที่ได้จัดตั้งขึ้นที่สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงบรัสเซลล์ หน้าที่ของศูนย์ดังกล่าว คือ การรวบรวมข้อมูล และติดตามความเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจ รวมทั้งนโยบาย มาตรการ และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศของไทย</p>	<p>- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงพาณิชย์</p>
<p>(๒) ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งบริษัทศูนย์ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศซึ่งเป็นบริษัทที่ร่วมทุนระหว่างกองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและภาคเอกชน และทำหน้าที่รวบรวมและติดตามข้อมูลเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ คณะกรรมการฯ เห็นควรเพิ่มงบประมาณสนับสนุน และขยายขอบเขตการดำเนินงานของบริษัทให้ครอบคลุมการติดตามความเคลื่อนไหวของนโยบาย มาตรการ และกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งปรับปรุงคณะกรรมการของบริษัทให้มีผู้แทนระดับสูงจากหน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมในการกำหนดนโยบายและขอบเขตการดำเนินงาน และสร้างความเชื่อมโยงกับหน่วยราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องมากขึ้น</p>	<p>- กระทรวงพาณิชย์</p>

๘. การแก้ไขกฎหมายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ ของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันมีกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การกำหนดอำนาจหน้าที่และโครงสร้างการบริหารของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กฎหมายเหล่านี้มีทั้งที่จะต้องยกเลิก แก้ไขปรับปรุงบางส่วน หรือที่จะต้องออกใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน คณะกรรมาธิการฯ เห็นว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญ จึงได้เสนอไว้ในรายงาน เรื่อง "พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรอง และอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ" ดังรายละเอียดในส่วนที่ ๑ ของรายงานฉบับนี้

ส่วนที่ ๓

เรื่อง มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริง

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมา นับว่าภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโต และการขยายตัวของประเทศเป็นอย่างมาก แต่ผลของความเจริญดังกล่าว ยังไม่กระจายไปสู่ประชาชนส่วนใหญ่ในส่วนภูมิภาคมากนัก เนื่องจากแหล่งที่ตั้งของการผลิตภาคอุตสาหกรรมยังกระจุกตัวอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลถึงร้อยละ ๗๑ แม้รัฐบาลจะมีนโยบายสนับสนุนให้เกิดการกระจายรายได้มาตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ แล้วก็ตาม แต่โรงงานอุตสาหกรรมก็ยังไม่กระจายไปยังส่วนภูมิภาคเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัจจัยที่สนับสนุนและเอื้อให้อุตสาหกรรมตั้งอยู่ในส่วนกลางอยู่มาก อาทิเช่น

- ๑.๑) กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีความได้เปรียบภูมิภาคอื่น ๆ เนื่องจากมีความพร้อมในด้านโครงสร้างบริการพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การบริการทางสังคม รวมทั้งเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้านแรงงานและผู้บริโภค ซึ่งมีกำลังซื้อสูงที่สุดของประเทศ
- ๑.๒) ฐานเศรษฐกิจในต่างจังหวัดยังแคบ เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจต่างจังหวัดยังต้องพึ่งการเกษตรกรรม การค้าส่ง การค้าปลีก และการบริการท่องเที่ยว แม้ว่าภาคอุตสาหกรรมจะมีแนวโน้มเพิ่มความสำคัญขึ้นในหลายจังหวัดที่มีศักยภาพการพัฒนาสูงก็ตาม แต่ส่วนใหญ่ยังเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดเล็ก
- ๑.๓) มาตรการจูงใจของรัฐทางด้านการส่งเสริมการลงทุนและทางด้านสินเชื่อยังไม่จูงใจเท่าที่ควร

๒. ปัจจุบันต่างจังหวัดเริ่มมีข้อได้เปรียบมากขึ้น ในขณะที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเริ่มมีข้อจำกัดในเรื่อง การหาแหล่งที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมโดยเฉพาะจากราคาที่ดินสูงขึ้นมากและการจราจรติดขัดเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดในภูมิภาคได้เริ่มขยายตัวและมีศักยภาพที่จะรองรับอุตสาหกรรมได้มากยิ่งขึ้น

๓. โอกาสการขยายฐานการผลิตด้านอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกกว้างขวางขึ้น เนื่องจากการเปิดตลาดการค้าและการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน คือ กลุ่มประเทศอินโดจีน พม่า และสาธารณรัฐประชาชนจีน และรวมไปถึงการได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มการค้าต่าง ๆ

๔. รัฐบาลค่อนข้างมีนโยบายที่ชัดเจนในการสนับสนุนการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคมากกว่าในยุคที่ผ่านมา โดยพิจารณาได้จากการจัดสรรงบประมาณเพื่อออกไปสู่ส่วนภูมิภาค สำหรับการสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ การตั้งคณะกรรมการพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค (กชช.ภ)

๕. พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษให้เกิดขึ้นโดยเร็ว ได้แก่ เขตเศรษฐกิจสามฝ่ายในภาคใต้ เขตเศรษฐกิจสี่ฝ่ายในภาคเหนือ และเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้ การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษเหล่านี้จะเอื้ออำนวยต่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคได้ง่ายขึ้น

การผลักดันและเร่งรัดให้อุตสาหกรรมกระจายไปสู่ส่วนภูมิภาคอย่างได้ผลนั้น เงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความสำเร็จดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่เศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม และการลงทุน โดยส่วนรวมของประเทศต้องขยายตัวด้วย จึงจะมีแรงผลักดันให้เกิดการกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรมและการรับช่วงการผลิตเกิดขึ้นได้ ดังนั้นการพัฒนาอุตสาหกรรมในภูมิภาคจึงประกอบด้วย ๒ แนวทางหลัก คือ

๑. แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวม

การพัฒนาอุตสาหกรรมส่วนรวมนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดูแลในเรื่องการตลาดและการพัฒนาคุณภาพสินค้าควบคู่กันไปด้วย นอกจากนั้นแล้วต้องมีการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดของการพัฒนาอุตสาหกรรมได้ ดังนั้นจึงต้องมีการดูแลในเรื่อง โครงสร้างภาษี การขาดแคลนแรงงานฝีมือ ตลอดจนบริการพื้นฐานต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนได้ โดยมีแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวม ดังนี้

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวม	องค์กรรับผิดชอบ
<p>(๑) <u>การขยายตลาดและการส่งออก</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ส่งเสริมการขยายตลาดการค้าอุตสาหกรรมให้กว้างขวางขึ้น โดยรัฐต้องเข้าไปช่วยในการหาตลาดและการเจรจาต่อรองในระดับชาติ- พัฒนาคุณภาพสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรม และในการให้บริการทดสอบและรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและการส่งออก <p>(๒) <u>ระบบภาษีอากร</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เร่งรัดปรับโครงสร้างภาษี โดยเฉพาะอัตราอากรขาเข้าสินค้าสำเร็จรูปชิ้นส่วนและวัตถุดิบให้แตกต่างกันตามความเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าขั้นต้นและขั้นกลางให้มากขึ้น <p>(๓) <u>ระบบบริการพื้นฐาน</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เร่งรัดและพัฒนาระบบบริการพื้นฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งไฟฟ้า โทรคมนาคม รวมไปถึงการคมนาคมขนส่งทางบก ทางเรือ ทางอากาศให้เพียงพอและทันเวลา และให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้- เร่งจัดทำผังเมืองและเขตอุตสาหกรรมในต่างจังหวัดเพื่อสะดวกในการจัดโครงสร้างพื้นฐานและดูแลสภาพแวดล้อม	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงการต่างประเทศ- กระทรวงพาณิชย์- กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการคลัง - หน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง- กระทรวงมหาดไทย- กระทรวงอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวม	องค์กรรับผิดชอบ
<p>(๔) <u>การพัฒนาแรงงาน</u></p> <ul style="list-style-type: none">- สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและสถานประกอบการ เอกชนร่วมมือกันฝึกอบรมแรงงานเพื่อสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม พร้อมทั้งกระตุ้นให้ เอกชนจัดฝึกอบรมแรงงานของตนในรูปของกองทุน พัฒนาฝีมือแรงงาน โดยรัฐให้การสนับสนุนส่วนหนึ่ง- ขยายบริการของสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานให้ครบทุกภาค โดยเฉพาะเมืองศูนย์กลางอุตสาหกรรม	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม- กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม
<p>(๕) <u>สถาบันและการกระจายอำนาจ</u> <u>บริหาร</u></p> <ul style="list-style-type: none">- พิจารณาจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาตามเมืองศูนย์กลาง ความเจริญ โดยให้ความสำคัญแก่สาขาที่สนองความต้องการของธุรกิจและอุตสาหกรรมในภาคนั้น ๆ- กระจายอำนาจบริหารและตัดสินใจให้แก่องค์กร ของรัฐระดับภาคและจังหวัด เพื่อให้สามารถทำการ แทนหน่วยงานส่วนกลางได้มากขึ้น เช่น ในการขอ หรือต่อใบอนุญาตประกอบกิจการให้หน่วยงานที่ รับผิดชอบระดับท้องถิ่นสามารถดำเนินการไปอย่าง คล่องแคล่ว- พัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานในจังหวัด ด้วยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และปรับปรุงเครื่องมือ เครื่องใช้	<ul style="list-style-type: none">- ทบวงมหาวิทยาลัย- กระทรวงการคลัง- กระทรวงอุตสาหกรรม- สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน- กระทรวงมหาดไทย- กระทรวงอุตสาหกรรม

๒. แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค

การพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคให้ประสบความสำเร็จ ส่วนหนึ่งต้องผลักดันให้อุตสาหกรรมในส่วนกลางย้ายไปสู่ส่วนภูมิภาค และอีกส่วนหนึ่งจะต้องเป็นการพัฒนาให้เกิดอุตสาหกรรมในท้องถิ่นนั้นโดยผู้ประกอบการในท้องถิ่นเอง ดังนั้นการจะไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องให้สิ่งจูงใจเพื่อชดเชยความเสียหายเปรียบในท้องถิ่นที่ห่างไกล โดยการกระจายข้อมูลข่าวสารทางด้านการผลิตและการตลาดอย่างทั่วถึง และที่สำคัญจะต้องมีการพัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่นให้เป็นผู้ริเริ่มพัฒนากิจการและสามารถแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้ ดังนั้น จึงควรกำหนดแนวทางการพัฒนาหลัก ๆ ไว้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค	องค์กรรับผิดชอบ
<p>(๑) <u>ให้สิ่งจูงใจ</u></p> <p><u>สิทธิประโยชน์ด้านส่งเสริมการลงทุน</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เพื่อชดเชยความเสียหายเปรียบในพื้นที่ต่างจังหวัดที่ห่างไกล โดยปรับสิทธิประโยชน์ทางการส่งเสริมการลงทุนให้เอื้อประโยชน์แก่จังหวัดรอบนอกในภูมิภาค เพื่อเป็นการจูงใจให้อุตสาหกรรมไปตั้งในต่างจังหวัดมากขึ้น <p><u>เงินทุนดอกเบี้ยต่ำ</u></p> <ul style="list-style-type: none">- สนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงิน ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชนเพิ่มวงเงินสินเชื่อที่จะจัดสรรแก่อุตสาหกรรมในต่างจังหวัด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดย่อมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้มากขึ้นและทั่วถึง	<ul style="list-style-type: none">- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน- ธนาคารแห่งประเทศไทย- ธนาคารพาณิชย์- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค	องค์กรรับผิดชอบ
<p>(๒) <u>สนับสนุนด้านงบประมาณพิเศษ</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เพื่อเสริมสร้างบริการโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่อยู่ในแผนงานปกติ แต่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อกระตุ้นการลงทุนของเอกชน- สนับสนุนการตั้งกองทุนร่วมทุนเพื่อใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงิน ในกรณีที่มีกองทุนมีหลักทรัพย์ไม่เพียงพอ- สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาข้อจำกัดและศักยภาพของจังหวัดนั้น ๆ	<ul style="list-style-type: none">- สำนักนายกรัฐมนตรี (กชช.ภ)- สำนักนายกรัฐมนตรี (กชช.ภ)- กระทรวงมหาดไทย- คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัด (กรอ.จังหวัด)
<p>(๓) <u>พัฒนาผู้ประกอบการและแรงงานท้องถิ่น</u></p> <ul style="list-style-type: none">- พัฒนาผู้ประกอบการท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องให้มีขีดความสามารถ ทั้งด้านการจัดการและเทคโนโลยีมากขึ้น การพัฒนาเหล่านี้จะรวมถึงตั้งแต่จัดฝึกอบรมทั้งด้านการตลาดการเงินและการจัดการ ให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคการผลิต จนถึงกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง- พัฒนาแรงงาน โดยจัดอบรมแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการในท้องถิ่นนั้น	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงอุตสาหกรรม- กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม- มูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย- สถาบันเพิ่มผลผลิต- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย- กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค	องค์กรรับผิดชอบ
<p>(๕) <u>ส่งเสริมการรับช่วงการผลิตสู่ภูมิภาค</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เพื่อให้เกิดการรับช่วงการผลิตเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางระหว่างโรงงานกับโรงงาน และระหว่างโรงงานกับชาวบ้าน โดยมีศูนย์บริการเผยแพร่แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความต้องการผู้จ้างและผู้รับช่วงการผลิต <p>(๕) <u>การตลาดและข้อมูลข่าวสาร</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เน้นการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และการเปิดตลาดใหม่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น- กระจายข่าวสารข้อมูลอุตสาหกรรมและการตลาดไปสู่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในต่างจังหวัดให้กว้างขวาง ตลอดจนกระตุ้นให้ผู้ประกอบการรับรู้และเห็นความสำคัญของข่าวสารข้อมูล ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจดำเนินงานธุรกิจ และให้รับรู้ถึงบริการของหน่วยงานเหล่านั้นด้วย	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงอุตสาหกรรม- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน <ul style="list-style-type: none">- กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย- กระทรวงอุตสาหกรรม- กระทรวงการคลัง- กระทรวงพาณิชย์- กระทรวงอุตสาหกรรม- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย- สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมภูมิภาค	องค์กรรับผิดชอบ
<p>(๖) <u>บทบาทภาคเอกชน</u></p> <ul style="list-style-type: none">- ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน (หอการค้าและสภาอุตสาหกรรมในต่างจังหวัด) ให้มีส่วนช่วยในการเสนอปัญหาและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีแก้ไขปัญหา และแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจผ่านคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัด (กรอ.จังหวัด)- จัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลทางราชการ การฝึกอบรม การสัมมนา เป็นต้น	<ul style="list-style-type: none">- คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนจังหวัด (กรอ.จังหวัด)- กระทรวงมหาดไทย
<p>(๗) <u>นโยบายการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ</u></p> <ul style="list-style-type: none">- เสริมสร้างศักยภาพของจังหวัดที่มีโอกาสการพัฒนาสูง เพื่อเป็นศูนย์กลางกระจายอุตสาหกรรมไปสู่จังหวัดรอบนอก ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก นครสวรรค์ นครราชสีมา ขอนแก่น ราชบุรี สระบุรี สุราษฎร์ธานี และ สงขลา โดยเร่งรัดพัฒนาโครงสร้างบริการพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ- สนับสนุนพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ เช่น พื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ชายฝั่งทะเลภาคใต้ เป็นต้น- สนับสนุนความร่วมมือพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ได้แก่ เขตเศรษฐกิจสามฝ่าย (ไทย-มาเลเซีย-อินโดนีเซีย) เขตเศรษฐกิจสี่ฝ่าย (ไทย-พม่า-จีน-ลาว) และเขตเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเป็นฐานของการผลิตและการค้าของไทยต่อไป	<ul style="list-style-type: none">- กระทรวงอุตสาหกรรม- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อสังเกตของคณะกรรมการ

๑. การพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค เป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศมาเป็นเวลานาน แต่ในช่วงที่ผ่านมาผลการพัฒนาในส่วนนี้ก็ยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับยังไม่กระจายไปสู่กลุ่มคนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่มีมาตรการที่จะเร่งรัดและผลักดันให้อุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาคอย่างจริงจังแล้ว ปัญหาในด้านความเหลื่อมล้ำระหว่างภาค และระหว่างกลุ่มอาชีพ ระหว่างกลุ่มคนในเมือง และชนบทก็จะมีมากขึ้น ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และยากต่อการแก้ไขในที่สุด

๒. รัฐบาลปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และถือเป็นนโยบายหลักของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ โดยได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาชนบทและกระจายความเจริญไปสู่ส่วนภูมิภาค (กชช.ภ) ขึ้น และได้กำหนดมาตรการสนับสนุนทางด้านส่งเสริมการลงทุน โดยให้สิทธิประโยชน์สูงสุด และสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการลงทุนในส่วนภูมิภาค โดยผ่านสถาบันการเงินต่าง ๆ ซึ่งมาตรการส่งเสริมการลงทุนนับเป็นเครื่องมือหลักของการกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาคและนับว่าได้รับการตอบสนองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี แต่การแปรนโยบายไปเป็นภาคปฏิบัติค่อนข้างล่าช้า ดังนั้นควรมีการเร่งรัดประสานงาน และติดตามผลให้ปรากฏเป็นรูปธรรมเร็วยิ่งขึ้นอีก

๓. มาตรการเร่งรัดให้อุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิกาดังกล่าว นับได้ว่าได้รับความสนใจจากนักลงทุนเป็นอย่างมาก พิจารณาได้จากการขอรับการส่งเสริมการลงทุน หลังจากปรับเปลี่ยนนโยบายและหลักเกณฑ์ส่งเสริมการลงทุนไปเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๖ แล้วปรากฏว่า มีผู้ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในปี ๒๕๓๖ มากขึ้นกว่าปีที่แล้วถึงร้อยละ ๑๘๓ โดยมีจำนวนถึง ๑,๒๕๕ ราย ขณะที่ปี ๒๕๓๕ มีจำนวนเพียง ๔๔๔ ราย ในจำนวนนี้เป็นการขอลงทุนในเขต ๓ ถึงร้อยละ ๖๐ เพื่อให้มีการลงทุนในภูมิภาคมากยิ่งขึ้นจึงน่าจะมีการรณรงค์เรื่องนี้ให้เข้มแข็งขึ้นอีก

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. เร่งจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาภูมิภาคให้แล้วเสร็จโดยเร็ว รวมทั้งแผนงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน แผนงานสิ่งแวดล้อม และผังเมือง เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาภูมิภาคอย่างชัดเจน และใช้ติดตามผลการพัฒนาว่ามีการดำเนินการจริงจังมากน้อยเพียงใด มีอุปสรรคอะไรบ้าง และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง การจัดทำแผนแม่บทจะช่วยป้องกันมิให้ต้องตามแก้ปัญหาต่าง ๆ อันเกิดจากการพัฒนาโดยมิได้มีแผนป้องกันหรือรองรับ
๒. ควรมีการประเมินว่า เครื่องมือของรัฐที่ใช้สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาค เช่น สิ่งจูงใจ ข้อมูลข่าวสาร บริการพื้นฐานต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนานักลงทุนในท้องถิ่นเพียงพอและตรงกับความต้องการของนักลงทุนหรือไม่ และเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพียงใด
๓. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการในท้องถิ่นเป็นผู้ริเริ่มและผลักดันกิจการอุตสาหกรรมให้เกิดขึ้นในภูมิภาค เพราะการริเริ่มและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในท้องถิ่นเป็นเงื่อนไขของความสำเร็จในการพัฒนาอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคอย่างแท้จริง
๔. สนับสนุนให้องค์กรในภูมิภาคมีความเข้มแข็ง สามารถเป็นศูนย์กลางการประสานงานของภาคเอกชนได้ต่อไปในอนาคต
๕. เมื่อวางแผนดีแล้ว (Plan) ควรมีการแปรแผนให้เป็นรูปธรรมโดยเร็วที่สุด (Do) ต่อจากนั้นให้มีการประเมินและตรวจสอบผลงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ (Check) หากไม่เป็นไปตามแผนควรหาทางแก้ไขโดยเร็ว (Act) และควรใช้วิธีการนี้ติดตามงานอย่างต่อเนื่อง คือ P D C A ตลอดไป

คณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม จึงขอเสนอรายงานการพิจารณา
ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง

- พระราชบัญญัติ กฎหมายลำดับรองและอนุบัญญัติต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศฯ
- ปัญหาและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศอันเกิดจากการเจรจาต่อรองประเทศในเรื่องข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากรฯ และ
- มาตรการในการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายการลงทุนไปสู่ภูมิภาคและชนบท

ตามที่คณะกรรมการได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษาในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ เพื่อวุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาเห็นชอบด้วยก็ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบต่อไป



(นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๒

๑. AFTA - The ASEAN Free Trade Area (เขตการค้าเสรีอาเซียน)

AFTA คือข้อตกลงที่จะให้มีการค้าเสรีในระหว่างสมาชิกของอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และบรูไน เขตการค้าเสรี หมายถึงกลุ่มประเทศที่มีข้อตกลงร่วมกันว่าจะไม่มีกำแพงภาษีหรืออุปสรรคทางการค้าอื่นใดในระหว่างประเทศสมาชิก ตามข้อตกลง AFTA นี้จะไม่ดำเนินการลดภาษีขาเข้าหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในทันที แต่กำหนดเป้าหมายไว้ว่าจะค่อย ๆ ลดให้เหลืออัตราสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๕๑ การลดภาษีให้ซึ่งกันและกันนี้จะทำให้การผลิตสินค้าในแต่ละประเทศต้องแข่งขันกันมากขึ้น ซึ่งจะเป็นการบีบบังคับให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ต้องปรับปรุงประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา ประชาชนผู้บริโภคจะได้ประโยชน์จากการซื้อสินค้าที่มีคุณภาพสูงขึ้นและราคาถูกลง ประเทศไทยก็จะได้ประโยชน์จากการส่งสินค้าไปขายในตลาดที่กว้างขวางขึ้น ตลาดสินค้าของทั้ง ๖ ประเทศรวมกันก็จะมีขนาดใหญ่ ทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพสูงขึ้น และเป็นการดึงดูดเงินลงทุนจากประเทศอื่น ๆ ด้วย

๒. APEC - Asia Pacific Economic Cooperation (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก)

APEC คือการรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกรวม ๑๗ ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ บรูไน ญี่ปุ่น จีน ปาปัวนิวกินี สาธารณรัฐเกาหลี ฮองกง ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ กลุ่มประเทศเหล่านี้ได้จัดประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจขึ้นเป็นครั้งแรก และเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๓๖ ได้จัดประชุมระดับหัวหน้ารัฐบาลขึ้นที่เมืองซีแอตเติล รัฐวอชิงตัน จุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มกันนี้ ก็เพื่อจะส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น ส่งเสริมการค้า จัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านการค้าและการลงทุน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล ความร่วมมือในด้านพลังงาน โทรคมนาคม การขนส่ง และการท่องเที่ยว ประโยชน์ที่ประเทศสมาชิกจะได้รับ คือสามารถค้าขายกันได้สะดวกขึ้น และมีเวทีที่สามารถเจรจาและแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจในปัญหาระหว่างกัน

**๓. GATT - The General Agreement on Tariffs and Trade (ข้อตกลงทั่วไป
ว่าด้วยการค้าและอัตราภาษีศุลกากร)**

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ ๒ ยุติลง ประเทศต่าง ๆ เห็นว่าสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดสงครามก็คือ ระบบการค้าของโลกไม่มีกติกา ประเทศต่าง ๆ สามารถกำหนดกำแพงภาษีและกีดกันการค้าด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ตามใจชอบ ดังนั้นจึงเห็นสมควร กำหนดกติกาขึ้นเพื่อขจัดความขัดแย้งทางการค้าเสีย ในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ ประเทศต่าง ๆ รวม ๒๓ ประเทศได้ลงนามในข้อตกลงร่วมกันจัดตั้ง GATT ขึ้น วัตถุประสงค์ของ GATT นั้น นอกจากจะกำหนดกติกาเพื่อให้การค้าเป็นไปโดยเสรีแล้ว หากมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้นในระหว่างประเทศสมาชิก ก็สามารถนำประเด็นขัดแย้งมาเจรจาหาทางไกล่เกลี่ยกันได้ กติกาหรือข้อตกลงของ GATT ในขั้นต้นครอบคลุมเฉพาะการค้าสินค้าอุตสาหกรรมเท่านั้น และตั้งแต่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๐ แล้ว ก็ได้มีการเจรจาเพื่อปรับปรุงข้อตกลงกันใหม่ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ รวมทั้งสิ้น ๖ ครั้ง การเจรจาครั้งสุดท้ายเรียกว่า "การเจรจารอบอุรุกวัย" เพราะจัดขึ้นที่ประเทศอุรุกวัย โดยเริ่มเจรจาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ และสิ้นสุดเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๖ การเจรจารอบสุดท้ายนี้ได้ขยายขอบเขตไปถึงสินค้าเกษตร บริการ การคุ้มครองสิทธิทรัพย์สินทางปัญญา และการปรับปรุงมาตรการแก้ไขข้อพิพาทให้มีประสิทธิภาพขึ้น นอกจากนี้สินค้าอุตสาหกรรมบางชนิดซึ่งเคยถูกกันออกจากข้อตกลงของ GATT เช่น สิ่งทอ ก็ถูกนำกลับเข้ามารวมอยู่ใน GATT ใหม่ โดยทั่วไปมีความเห็นกันว่าการเจรจารอบสุดท้ายนี้ นับเป็นการส่งเสริมการค้าเสรีอย่างแท้จริง และประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ ซึ่งพึ่งพาการส่งออกสินค้าเกษตร จะได้รับประโยชน์มากขึ้น

ปัจจุบัน GATT มีสมาชิกรวมทั้งสิ้น ๑๑๖ ประเทศ ประเทศไทยได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๕

๘. NAFTA - The North American Free Trade Area (เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ)

ข้อตกลง NAFTA ได้กระทำร่วมกันระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก ข้อตกลงได้เริ่มมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๗ วัตถุประสงค์ของ NAFTA ก็คือ การกำจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสาม ข้อตกลงนี้จะทำให้ประเทศอื่นที่มีใช้สมาชิกส่งสินค้าไปขายในประเทศทั้งสาม โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ได้ยากขึ้น หากสินค้านั้นต้องแข่งขันกับอุตสาหกรรมชนิดเดียวกันที่ผลิตได้ใน ๓ ประเทศนี้ เช่น สินค้าออกของประเทศไทยที่เคยส่งไปขายในสหรัฐอเมริกาได้ดีมาก จะเสียเปรียบสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตได้ในเม็กซิโก เพราะสินค้าไทยต้องเสียภาษี แต่สินค้าเม็กซิกันไม่ต้องเสีย อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยอาจจะเสียเปรียบในด้านภาษีไม่มากนัก เพราะภาษีขาเข้าของสหรัฐอเมริกา โดยทั่วไปก็ต่ำมากอยู่แล้ว แต่ข้อที่ประเทศไทยจะเสียเปรียบมาก อาจจะได้แก่ ค่าขนส่งและค่าแรง ซึ่งเม็กซิโกถูกกว่ามาก

ภาคผนวก

ส่วนที่ ๓

เปรียบเทียบสิทธิประโยชน์ที่ได้รับแก้ไขใหม่ โดยเฉพาะในเขต ๓

มาตรการเดิม

มาตรการใหม่ (ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๓๖)

เขต ๑

- (๑) ลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักรเครื่องหนึ่ง และยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล เฉพาะโครงการที่

- ส่งออกร้อยละ ๘๐
- ตั้งอยู่ในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

เขต ๒

- (๑) ลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักรเครื่องหนึ่ง
- (๒) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ๓ ปี เขตทั่วไป
 - ๕ ปี ในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม

เขต ๓

- (๑) ลดหย่อนอากรขาเข้าเครื่องจักรเครื่องหนึ่ง
- (๒) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
- ๕ ปี เขตทั่วไป
 - ๘ ปี ในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม
- (๓) สิทธิและประโยชน์พิเศษดังนี้
- ลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๖๐ เป็นเวลา ๕ ปี
 - หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ๒ เท่า เป็นเวลา ๑๐ ปี
 - หักค่าติดตั้งหรือค่าก่อสร้างร้อยละ ๒๕ ของเงินที่ลงทุน

เขต ๑

- (๑) คงเดิม

เขต ๒

- (๑) คงเดิม
- (๒) - ในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรม
เพิ่มเป็น ๗ ปี
- เขตทั่วไป คงเดิม (๓ ปี)

เขต ๓

- (๑) ยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร
- (๒) ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ๘ ปี
- (๓) สิทธิและประโยชน์พิเศษคงเดิม

(๕)

- (๘) ยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ ๕ ปี
สำหรับโครงการส่งออก
- (๙) ลดหย่อนอากรขาเข้าร้อยละ ๗๕ ของ
วัตถุดิบที่ใช้ผลิตเพื่อจำหน่ายในราชอาณาจักร

(๖)

สถิติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมปี ๒๕๓๖

เดือน	จำนวนราย	เงินลงทุน (ล้านบาท)	จดทะเบียน (ล้านบาท)	ไทย (ล้านบาท)	ต่างชาติ (ล้านบาท)	คนงานไทย (คน)
มกราคม	๓๖	๓,๘๙๗	๑,๑๐๓	๙๘๑	๑๖๒	๙,๓๖๙
กุมภาพันธ์	๔๐	๘,๗๑๕	๒,๑๐๙	๑,๕๓๓	๕๗๗	๗,๑๓๗
มีนาคม	๕๘	๑๒,๗๘๕	๒,๗๕๘	๒,๓๙๙	๓๕๗	๑๓,๘๒๑
เมษายน	๘๙	๒๓,๙๗๑	๖,๒๕๕	๕,๘๐๒	๘๖๕	๑๘,๓๖๕
พฤษภาคม	๘๒	๑๕,๖๕๗	๒,๘๘๖	๒,๕๗๑	๓๑๖	๒๕,๐๗๖
มิถุนายน	๑๗๙	๔๒,๐๙๕	๑๒,๐๙๗	๑๐,๒๙๐	๑,๘๐๘	๕๕,๗๗๕
กรกฎาคม	๙๗	๓๗,๙๑๓	๑๐,๕๑๐	๗,๕๘๙	๓,๐๒๕	๑๙,๕๖๘
สิงหาคม	๑๓๐	๒๑,๙๓๖	๕,๐๓๓	๔,๖๖๕	๓๖๙	๓๐,๒๘๘
กันยายน	๑๕๓	๓๖,๐๗๘	๖,๗๗๕	๕,๘๑๕	๙๖๓	๔๕,๗๘๓
ตุลาคม	๑๐๑	๑๗,๑๕๑	๓,๕๒๕	๓,๐๘๕	๔๔๐	๑๓,๓๑๕
พฤศจิกายน	-	-	-	-	-	-
ธันวาคม	-	-	-	-	-	-
รวม	๙๖๕	๒๑๙,๑๙๗	๕๓,๐๓๗	๔๕,๑๙๐	๘,๘๖๑	๒๓๖,๓๙๗

แหล่งที่มา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

สถิติโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน
ประจำปี ๒๕๓๖

เดือน	เขต ๑	เขต ๒	เขต ๓	ไม่ระบุ	รวม
มกราคม	๑๒	๗	๑๑	๖	๓๖
กุมภาพันธ์	๑๔	๕	๒๐	๑	๔๐
มีนาคม	๑๕	๑๔	๒๙	-	๕๘
เมษายน	๒๓	๑๑	๕๕	-	๘๙
พฤษภาคม	๑๗	๑๖	๔๙	-	๘๒
มิถุนายน	๔๘	๒๕	๑๐๗	-	๑๗๙
กรกฎาคม	๒๐	๑๕	๒๓	-	๕๘
สิงหาคม	๒๒	๓๐	๗๔	๔	๑๓๐
กันยายน	๑๘	๒๐	๑๑๕	-	๑๕๓
ตุลาคม	๑๙	๑๓	๖๘	๑	๑๐๑
พฤศจิกายน	-	-	-	-	-
ธันวาคม	-	-	-	-	-
รวม	๒๐๘	๑๕๕	๕๙๑	๑๒	๙๖๖

เดือน	เขต ๑	เขต ๒	เขต ๓	ไม่ระบุ	รวม
มค. - ตค. ๓๕	๑๓๐	๙๒	๑๔๒	๕	๓๖๙

อัตราเพิ่มจาก ปี ๒๕๓๕ (%)	๒๐	๒๗	๓๑๒	๑๕๐	๑๒๑
------------------------------	----	----	-----	-----	-----

แหล่งที่มา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

**สรุปมาตรการการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ
ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในส่วนภูมิภาค**

๑. วัตถุประสงค์	เพื่อเร่งรัดให้มีการกระจายรายได้และความเจริญไปสู่ภูมิภาคโดยสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในต่างจังหวัดมากขึ้น
๒. วิธีการให้ความช่วยเหลือ	<p>ธนาคารจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางใน ส่วนภูมิภาคที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน โดยการรับซื้อ ตั๋วสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการผ่านธนาคารพาณิชย์และ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ดังนี้</p> <p>๒.๑ ตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการลงทุนในทรัพย์สินถาวร</p> <p>๒.๒ ตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากเงินทุนหมุนเวียน</p>
๓. ผู้ที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือ	<p>ผู้ประกอบการรายใหม่ที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน จากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ๑/๒๕๓๖ เรื่อง นโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๓๖ ในเขตส่งเสริมการลงทุน เขต ๓ ทั้งนี้ เฉพาะโครงการที่มีวงเงินลงทุนไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท และต้องยื่นขอรับความอนุเคราะห์ ภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่ได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน</p>
๔. เอกสารที่ใช้ประกอบการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน	ได้แก่ หลักฐานการใช้จ่ายเงินเพื่อลงทุนในทรัพย์สินถาวร และหรือค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินทุนหมุนเวียน
๕. วงเงินอนุเคราะห์	๑๒,๐๐๐ ล้านบาท

<p>๖. อัตราการรับซื้อตัวสัญญาใช้เงิน (สัดส่วนการสมทบเงินระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย)</p>	<p>ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินจากผู้ประกอบกิจการรายใหม่ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในเขตส่งเสริมการลงทุนเขต ๓ ในอัตราร้อยละ ๓๐ ของจำนวนเงินในตัวสัญญาใช้เงิน จำนวนเงินที่เหลืออีกร้อยละ ๗๐ ของตัวสัญญาใช้เงินให้เป็นเงินของธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมให้กู้ยืมแก่ผู้ประกอบกิจการ</p>
<p>๗. อายุตัวสัญญาใช้เงิน</p>	<p>วันถึงกำหนดใช้เงินตามตัวสัญญาใช้เงินแต่ละประเภทกำหนด ดังนี้</p> <p>๗.๑ <u>ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการลงทุนในทรัพย์สินถาวร</u> อายุตัวสัญญาใช้เงินต้องไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ในตัวสัญญาใช้เงิน ในกรณีออกตัวสัญญาใช้เงินหลายฉบับ ตัวสัญญาใช้เงินทุกฉบับต้องมีอายุไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ออกตัวสัญญาใช้เงินฉบับแรก ผู้ประกอบการต้องออกตัวสัญญาใช้เงิน มาเบิกจ่ายเงินให้เสร็จสิ้นภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่ธนาคารอนุมัติ</p> <p>๗.๒ <u>ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินทุนหมุนเวียน</u> อายุตัวสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับต้องไม่เกิน ๑๒๐ วัน โดยธนาคารจะรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินต่อเนื่องกันไปจนสิ้นสุดอายุตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการลงทุนในทรัพย์สินถาวรตาม ๗.๑ ในกรณีที่มีได้ขอรับอนุเคราะห์ตาม ๗.๑ วันหมดอายุของตัวสัญญาใช้เงินฉบับสุดท้ายต้องไม่เกิน ๕ ปี นับแต่วันที่ออกตัวฯ ฉบับแรก</p>

<p>๘. อัตราดอกเบี้ย</p>	<p>ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเรียกเก็บดอกเบี้ยจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี สำหรับจำนวนเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยรับซื้อ โดยให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเรียกเก็บดอกเบี้ยจากผู้ออกตั๋วในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๑.๒๕ ต่อปี สำหรับจำนวนเงินตามตั๋วสัญญาใช้เงินทั้งจำนวน</p>
<p>๙. ระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ยื่นหนังสือขอรับอนุเคราะห์ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ - ผู้ประกอบการแต่ละรายจะได้รับอนุเคราะห์เป็นระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี

แหล่งที่มา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI)

